

ÇOCUK DOSTU ÇANKAYA

Çankaya Milli Eğitim Müdürlüğü

www.cankaya.meb.gov.tr

İletişim: Çankaya İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü

Kumrular Cad. 3. Sk. Kızılay / ANKARA

Tel: 0312 418 84 58 - 0312 419 67 22

Fax: 0312 419 27 84

Çankaya Milli Eğitim Müdürlüğü Adına Sahibi

Mustafa Özel

Editör

Selda Doğan - Nuray Değirmencioğlu

Grafik Tasarım

www.areniletisim.com.tr

Baskı

DESEN OFSET A.Ş.

İSTİKLAL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl...
Hakkıdır, Hakk'a tapan, milletimin istiklâl!

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım.
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın afakını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
"Medeniyet!" dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş! Yurduma alçakları uğratma, sakın.
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın...
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri "toprak!" diyerek geçme, tanı:
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır, atanı:
Verme, dünyaları alsan da, bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fışkıracak toprağı sıksan, şüheda!
Canı, cananı, bütün varımı alsın da Huda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden, İlâhî, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne namahrem eli.
Bu ezanlar ki şahadetleri dinin temeli-
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder-varsa-taşım,
Her cerihamdan, ilâhî, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruh-ı mücerret gibi yerden naşım;
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalar sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl:
Hakkıdır, hür yaşamış, bayrağımın hürriyet;
Hakkıdır, Hakk'a tapan, milletimin istiklâl

İçindekiler

Kadir ÇAKIR Yozgat Valisi (2016- 2018 Çankaya Kaymakamı)	7
Hüdayar Mete BUHARA Çankaya Kaymakamı	9
Mustafa ÖZEL Çankaya Milli Eğitim Müdürü	11
Şerafettin DELİALİOĞLU Çankaya Milli Eğitim Şube Müdürü	13
Selda DOĞAN - Nuray DEĞİRMENCİOĞLU ÇDŞAU Yayın Kurulu	15
Proje Hakkında	16
Doç. Dr. Mustafa SEVER A. Ü. Eğitim Bilimleri Fakültesi	18
Prof. Dr. Ayşe ÇAKIR İLHAN A. Ü. Eğitim Bilimleri Fakültesi	20
Çocuk Hakları Beyannamesi	26
Doç. Dr. Ayşe OKVURAN A. Ü. Eğitim Bilimleri Fakültesi	28
Prof. Dr. Ömer ADIGÜZEL A. Ü. Güzel Sanatlar Fakültesi Dekanı	32
Projeler	39
Okul Dışı Öğrenme Ortamları: Müze, Park ve Ören Yerleri	65
Basında Biz	71
Okullarımız	75

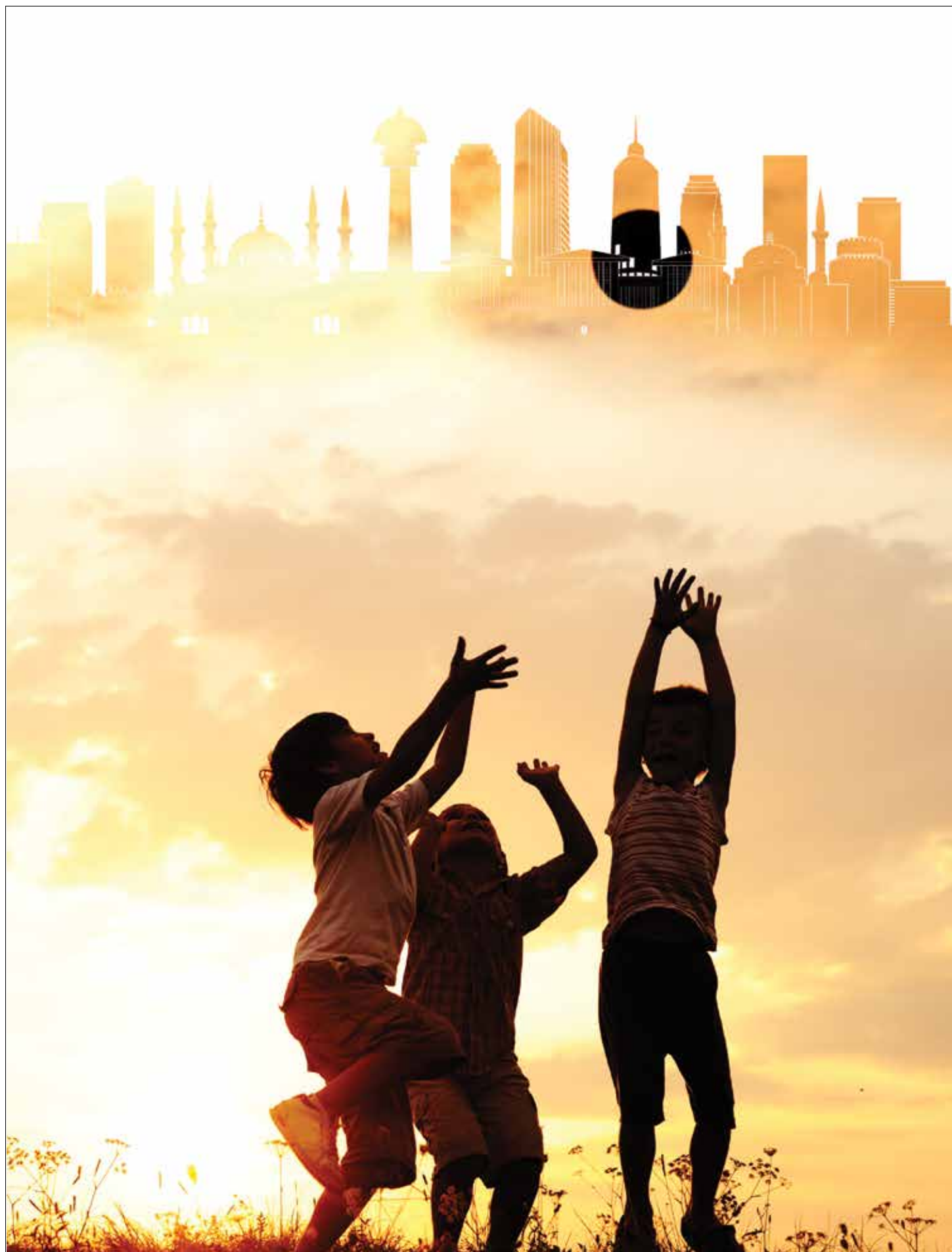

ÇOCUKLUK

Affan Dede'ye para saydım,
Sattı bana çocukluğumu.
Artık ne yaşıım var, ne adım;
Bilmiyorum kim olduğumu.
Hiçbir şey sorulmasın benden;
Haberim yok olan bitenden.

Bu bahar havası, bu bahçe;
Havuzda su şırıl şırıldır.
Uçurtmam bulutlardan yüce,
Zıpızıplarım pırıl pırıldır.
Ne güzel dönüyor çemberim;
Hiç bitmese horoz şekerim!

Cahit Sıtkı TARANCI

Kadir ÇAKIR
Yozgat Valisi

*ankaya Kaymakmlığı görev süresince,
“Çocuk Dostu ankaya”
projesine verdiği desteklerden dolayı
Yozgat Valisi Sayın Kadir ÇAKIR’a
teşekkürlerimizle...*

Hüdayar Mete BUHARA

Çankaya Kaymakamı

Çocuk, biyolojik, psikolojik ve sosyal açılardan sürekli olarak gelişen bir varlık; çocukluk ise bu dönemde kazanılan davranışların yetişkinlikte kişilik yapısını, tavır, alışkanlık, inanç ve değer yargılarını biçimlendiren en önemli gelişim dönemidir. Çocukluklarını yaşamadan büyüyen kişiler karakter olarak bir yanı eksik, problemlı, uyumsuz bireyler olarak karşımıza çıkabilmektedir.

Günümüzün modern yaşamında en zor olan şeylerden biri çocuk olmaktır. Pek çok alanda daha büyük imkânlar oluşmasına rağmen, “çocukluklarını yaşayamamak” göz bebeğimiz yavrularımızın en büyük sorunudur.

Çocuklar, gerek davranışları gerek gelişim özellikleri gerekse duygu ve düşünceleri bakımından yetişkinlerden farklı, öğrenmeye, gelişip, değişmeye açık, kendilerine özgü varlıklardır. Bu sebeptendir ki hayatın her alanında var olmaları, iyi düzenlenmiş bir ortamda, iyi planlanmış, kaliteli bir eğitim almaları, son derece önemlidir. Bu önemli evrede onları gördüğümüzü, sevdiğimizi, seslerini duyduğumuzu hissettirmek büyük önem arz eder. Çankaya Kaymakamlığı olarak çocukların haklarını öğrenebilecekleri, tartışabilecekleri ve ihtiyaçlarının karşılanmasına destek olmak üzere; ailelerinin, öğretmenlerinin, onlarla çalışan kişi ve kurumlarla işbirliği içerisinde eğitim modelleri üretmek ve yaygınlaştırmak amacımızdır.

“Çankaya Çocuk Dostu Uygulamaları” şehrimizi çocuklarla birlikte kurgular, çocuk katılımını odakta tutar, çocuğa özgü yaklaşım gözeterek bütüncül sorunların nedenlerine odaklı bir yaklaşım geliştirir. Kentte çocuklarla ilgili tüm taraflar arasında işbirliği yaparak dayanışma ve sürdürülebilirliği sağlar. Önceliklerimiz, çocuk katılımını güçlendirecek imkânların oluşturulması, çocukların ilgi ve yeteneklerine göre etkinlikler planlanması, çocuk odaklı sağlıklı ve güvenli çevre oluşturulması, dezavantajlı bölgelerin ihtiyaçlarının belirlenmesi ve önleyici çalışmalar yapılması, engellilere yönelik engellerin ortadan kaldırılmasıdır.

“Bilinç-Özgüven, Sağlık, Güvenlik, İşbirliği ve Çevre” temaları altında belirlediğimiz hedefleri hayata geçirme becerileri kazandırmak, kendine ve başkalarına değer vermek, haklarını bilerek, sorumluluk bilincini geliştirmeyi gerçekleştirmek üzere; deneyimsel öğrenmeyi kolaylaştırmak ve gelişim düzeylerindeki etkinlikleri seçerek hayata geçirmek temel amaçlarımızdır.

Çocuk Dostu Şehir Ankara Uygulamaları kapsamında proje koordinatörlüğünü yürüten İlçe Millî Eğitim Müdürü Mustafa Özel'e, Şube Müdürü Şerafettin Delialioğlu'na, ilçe koordinatörleri Selda Doğan ve Nuray Değirmencioğlu'na, okul müdürlerimize, okullarımızdaki gönüllü temsilci öğretmen ve çocuklarımıza teşekkür ederim...

Mustafa ÖZEL

Çankaya Milli Eğitim Müdürü

Çankaya'da çocuklar ile birlikte çocuk hakları kültürüne dayalı, sorunlarının çözümüne yönelik bir çocukluğun yaşanacağı; talep, ihtiyaç ve önceliklerinin, kamu politikalarının ve uygulamalarının ayrılmaz bir parçası haline geldiği bir ilçe olmak adına "Çocuk Dostu İlçe" olmak yolunda çalışmalarını başarıyla sürdürmektedir. Çocuk hakları; insan haklarının ayrılmaz bir parçası ve insan hakları tanımının hukuksal çerçevesi içerisinde yer almaktadır. Çocuğun yüksek yararının gözetilerek ayrımcılık yapılmaması, yaşama ve gelişme hakkı önündeki tüm engellerin kaldırılması ve çocukların görüşlerine saygı gösterilmesi vazgeçilmez ilkelerimizdendir.

Çocuk haklarını gerçek anlamda yaşama geçirmek konusunda kararlı olduğumuz; kamusal planlamalarımızı çocuklarımızın ihtiyaçlarına, beklentilerine ve onların isteklerine göre belirlemek için okullarımızla birlikte çalışmalarımızı yürütüyoruz. Amacımız çocukların yaşama aktif katılımının ve temel hizmetlere erişimlerinin sağlanması yönünde; üniversiteler ve kamu kurum kuruluşları desteğinde koordinatör öğretmenlerimizle birlikte ihtiyaç analizlerinin yapılarak oluşturulan eylem planları doğrultusunda özgün projeler geliştirmektir.

Çocuklarımızın yaşadıkları kent hakkında;

- Verilen kararları etkileme,
- Görüşlerini ifade etme,
- Aile-toplum ve sosyal yaşama katılma
- Sağlık, eğitim, barınma, sağlık koşullarından yararlanma,
- Sömürü ve şiddetten korunma,
- Güvenli biçimde sokakta arkadaşlarıyla oynama,
- Bitkiler ve hayvanlar için yeşil alanlara sahip olma
- Kirli ortamın olmadığı bir çevrede yaşama,
- Kültürel ve sosyal etkinliklere katılma,
- Etnik köken, din, gelir, cinsiyet ya da engellilik gibi herhangi bir ayrımcılığa maruz kalmadan, her türlü hizmete erişimlerini sağlamak önceliklerimizdendir.

Hedefimiz Çankaya'yı önceliklerimiz açısından önemli bir yere taşıyarak bu yöndeki çalışmalarını çocuklarımızla birlikte gerçekleştirdiğimiz yeni projelerle çalışmalarımızı aralıksız sürdürerek daha da geliştirmektir.

Şerafettin DELİALİOĞLU

Çankaya Millî Eğitim Şube Müdürü

Çocukluk yaşam boyunca öğrenmenin başlaması açısından önemli bir dönemdir. Çocukların bir kentten beklentileri aslında çok değildir. Bu beklentilere cevap verebilmek, çocukları görmek, sevmek ve onların seslerine kulak vermekle başlar. Çocukların dünyaları yetişkinlerinden çok daha büyüktür, bu nedenle de hiçbir yetişkin, çocukları dinlemeden kolay kolay anlayamayacaktır. Bunun temel nedeni çocukların da en az yetişkinler kadar kentlerin yaşayan bireyleri olduğunun anlaşılamamasıdır.

Çocukların haklarını öğrenebilecekleri, tartışabilecekleri ve ihtiyaçlarının karşılanmasına destek olmak üzere; ailelerinin, öğretmenlerinin, onlarla çalışan kişi ve kurumlarla işbirliği içerisinde eğitim modelleri üretmek ve yaygınlaştırmak amacımızdır. Bu amaçla yürüttüğümüz çalışmalar gündelik yaşantısında edindiği deneyimlerle çocukların haklarını bilmeleri ve çocuk hakları kültürünü oluşturmaları temeline dayanır.

Çocuk Dostu Çankaya; eğitimde çocuğa özgü yaklaşımı gözeterek, bütüncül sorunların nedenlerine odaklı, çocuklarla ilgili tüm kurumlarla işbirliği içerisinde dayanışma ve sürdürülebilirliği hedef edindik. Önceliğimiz çocuk katılımını güçlendirecek imkânlar oluşturup, onların ilgi ve yeteneklerine göre etkinlikler planlayarak eğitim ortamları ve yöntemleri oluşturmaktır.

Sonuç olarak; Çankaya Millî Eğitim Müdürlüğü olarak misyonumuz; çocuk hakları konusunda farkındalık oluşturmak amacıyla paydaş kurum ve kuruluşlar desteği ile birlikte tüm okullarımızda çalışmalarımıza katılan gönüllülere, eğitimcilere teşekkür eder, başarılar dilerim...

*Ankara Kalkınma Ajansı Genel Sekreteri
Arif Şayık'a
desteklerinden dolayı teşekkürlerimizle...*

Selda DOĞAN - Nuray DEĞİRMENCİOĞLU

ÇDŞAU Yayın Kurulu

Çocukluk yaşam boyunca öğrenmenin başlaması açısından önemli bir dönemdir. Çocukların bir kentten beklentileri aslında çok değildir. Bu beklentilere cevap verebilmek, çocukları görmek, sevmek ve onların seslerine kulak vermekle başlar. Çocukların dünyaları yetişkinlerinden çok daha büyüktür, bu nedenle de hiçbir yetişkin, çocukları dinlemeden kolay kolay anlayamayacaktır. Bunun temel nedeni çocukların da en az yetişkinler kadar kentlerin yaşayan bireyleri olduğunun anlaşılamamasıdır. Çocukların haklarını öğrenebilecekleri, tartışabilecekleri ve ihtiyaçlarının karşılanmasına destek olmak üzere; ailelerinin, öğretmenlerinin, onlarla çalışan kişi ve kurumlarla işbirliği içerisinde eğitim modelleri üretmek ve yaygınlaştırmak amacımızdır. Bu amaçla yürüttüğümüz çalışmalar gündelik yaşantısında edindiği deneyimlerle çocukların haklarını bilmeleri ve çocuk hakları kültürünü oluşturmaları temeline dayanır.

Çocuk Dostu Şehir Ankara Uygulamaları; şehri çocuklarla birlikte kurgular, çocuk katılımını odakta tutar, çocuğa özgü yaklaşımı gözeterek bütüncül sorunların nedenlerine odaklı bir tutum geliştirir. Kentte çocuklarla ilgili tüm taraflar arasında işbirliği yaparak dayanışma ve sürdürülebilirliği sağlar. Önceliğimiz çocuk katılımını güçlendirecek imkânlar oluşturulması, çocukların ilgi ve yeteneklerine göre etkinlikler planlanması, farklı eğitim ortamları ve yöntemleri kullanılmasıdır. Önceliğimiz çocuk odaklı sağlıklı ve güvenli çevre oluşturmak, dezavantajlı bölgelerin ihtiyaçlarının belirleyerek önleyici çalışmalar yapmak, engellilere yönelik engellerin ortadan kaldırılması konusunda işbirliği yapmaktır. "Bilinç-Özgüven, Sağlık, Güvenlik, İşbirliği ve Çevre" temaları altında belirlediğimiz hedefleri hayata geçirme becerileri kazandırarak kendine ve başkalarına değer vermek, haklarını bilerek, sorumluluk bilincini geliştirmeyi gerçekleştirmek, deneyimsel öğrenmeyi kolaylaştırmak ve gelişim düzeylerindeki etkinlikleri seçerek hayata geçirmektir. Bu kapsamda oluşturulan eylemlerin öncelikli hedefleri arasında; çocukların sosyal, bilişsel, fiziksel açıdan yeterli gelişimleri için en uygun ortamların oluşturulması ve çocukları mağdur etmeden risk faktörlerini tespit ederek ihtiyaç duyulan koruyucu ve önleyici müdahalelerin zamanında ve yeterli düzeyde verilmesi yer almaktadır.

Sonuç olarak Çocuk Dostu Şehir Ankara Uygulamaları kapsamında yaşadığımız şehrin çocuk dostu olabilmesi için çocuk hakları konusunda farkındalık oluşturmak amacıyla yaygınlaştırma eğitimlerini beraber yürüttüğümüz paydaş kurum ve kuruluşlar desteği ile okul temsilci öğretmenlerimiz rehberliğinde tüm okullarımızda gönüllü öğretmen ve çocuklarımızla yürüttüğümüz çalışmalarımıza katılan başta Kaymakamımız Sayın Hüdayar Mete Buhara'ya, İlçe Milli Eğitim Müdürümüz Mustafa Özel'e, Şube Müdürümüz Şerafettin Delialioğlu'na ve önceki şube müdürlerimize kurumlara, gönüllülere, eğitmenlere, öğrencilerimize ve birlikte çalıştığımız tüm memur arkadaşlarımıza teşekkür ederiz...

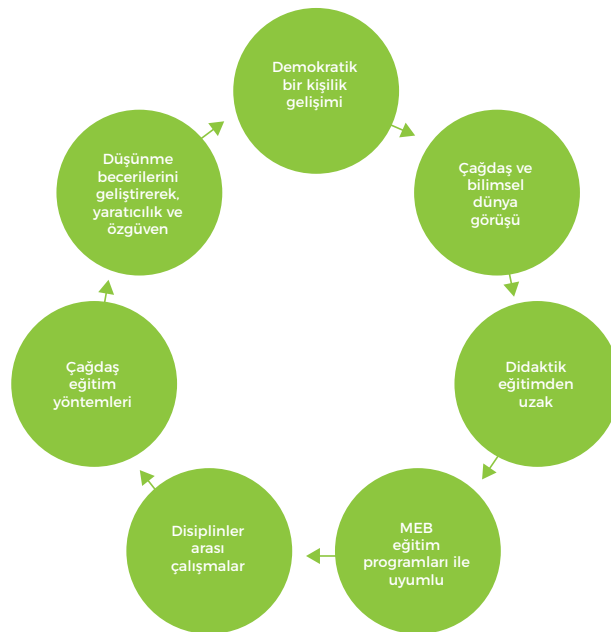

Proje Hakkında

Ankara ilinde çocuklar ile birlikte çocuk hakları kültürüne dayalı; sorunsuz bir çocukluğun yaşanacağı; çocukların talep, ihtiyaç ve önceliklerinin, kamu politikalarının ve uygulamalarının ayrılmaz bir parçası hâline geldiği bir başkent olmak amacıyla 2011 yılında başlatılan “Ankara Çocuk Dostu Şehir Projesi” başarıyla sürdürülmektedir.

İnsan hakları dendiğinde aslında ‘Çocuk Hakları’ da anlatılmaktadır. Bu bağlamda çocuk hakları, insan haklarının ayrılmaz bir parçasıdır ve insan hakları tanımının hukuksal çerçevesi içerisindedir. Çocuğun yüksek yararı gözetilerek ayrımcılık yapılmaması, yaşama ve gelişme hakkının önündeki tüm engellerin kaldırılması ve çocukların görüşlerine mutlak saygı gösterilmesi hususları vazgeçilmez ilkelerimizdir.

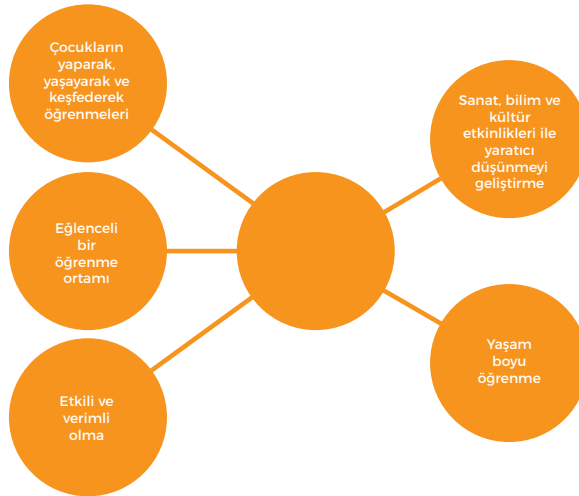
Çocuk haklarını gerçek anlamda hayata geçirmek, çocuklarımızın ihtiyaçlarına, beklentilerine ve onların isteklerine göre kamu politikalarını ve uygulamalarını belirlemek için çalışmalar yapılmaktadır.

Bu doğrultuda hedeflerimiz;

“ Öğrencilerin yaşadığı çevrenin doğal koşullarını bilerek ve doğada yaşayan tüm canlılara saygı duyarak, yaşadıkları doğal, fiziki ve sosyal çevreyi tanımalarını sağlamak. Onları yakın çevrelerinin kültürel gelişimine katkı sağlamaya teşvik etmek, nitelikli bir birey olarak yetiştirmek. Böylece öğrencileri kişisel yeteneklerini de kullanarak çevre ile olumlu ilişkiler geliştirip sorumluluk almalarını sağlayarak yaşama hazırlamak.”

“Ankara Çocuk Dostu Şehir Uygulamaları doğrultusunda, yöneticilere, öğretmenlere, velilere ve öğrencilere katılımcı bir yöntem ile eğitim vermek. Bu kesimlerin aldıkları eğitim, bilgi ve becerileri kendilerine ve topluma katma değer oluşturacak yönde, temel eğitim kademelerini de kapsayacak şekilde kullanmalarını sağlamak.”

Ankara Çocuk Dostu Şehir Uygulamalarının verimli ve etkin bir şekilde yürütülmesi için paydaşlar arasında sağlık konusunda olumlu bir tutum kazanmalarına yardımcı olmak. Böylece sağlık konusunda öğrencilere kendi yaşlarına uygun bilgi derinliği ve karar verme yeteneği kazandırmak. Bireylerin fiziksel, zihinsel ve ruhsal sağlıklarına katkı sağlamak.”

Amacımız, çocukların karar alma süreçlerine aktif katılımının ve temel hizmetlere erişimlerinin sağlanması yönünde üniversiteler, kamu kurum ve kuruluşları desteğinde koordinatör öğretmenlerimizle birlikte ihtiyaç analizlerinin yapılarak oluşturulan eylem planları doğrultusunda, projeler geliştirmektir.

Akademik

Doç. Dr. Mustafa Sever

Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi

Çocukluğun Keşfi

15. yüzyıla kadar çocukların kendilerine ait bir dünyalarının olmadığı ve çocukluğun bu yüzyılın sonlarına doğru keşfedildiği çocukluk tarihi çalışmalarında önemli bir iddiadır. Çocukluk bir fikirdir ve çok eski değildir. Gerçekten de Fransız tarihçi Philippe Aries, Çağlar Boyunca Çocukluk (1960) kitabında Orta Çağdaki resimleri, minyatürleri ve diğer sanat ürünlerini incelediğinde, çocukların hep genç yetişkinler olarak temsil edildiğini gözlemlemiştir. Zamana ve kültüre bağlı olarak çocukluk anlayışları sürekli bir dönüşüm içindedir. Bu açıdan bakıldığında çocukluk biyolojik bir gerçeklik değil toplumsal bir kategori olarak ele alınmalıdır. Bu anlayışa göre toplumsal bir kategori ve sosyal statü olarak çocukluk: sosyal yaşama girmeye hazırlık aşamasının aksine, hem kolektif bir ortam etrafında dönen hem de kültürel olarak şekillendirilmiş ve aynı zamanda sosyal olarak yapılandırılmış bir toplumsal varlık biçiminde toplumsal bir formdur (Turmel, 2008; Mayall, 2013)) Ancak uzunca bir süre çocukluk son noktası yetişkinlik olan önceden belirlenmiş bir dizi aşamadan oluşuyordu. Çocuklar, bu geçici yolculukta farklı yaş grupları boyunca yer aldılar ve çoğunlukla çocukluk doğal ve evrensel kabul edildi. Çocuk gelişimi “çocuğun miras aldığı biyolojik olarak kökleşmiş bir yapı tarafından yönlendirilen kaçınılmaz ve değişmez bir süreç” olarak görülüyordu (Leonard, 2016.)

Orta Çağda çocuk ölümlerinin yoğunluğu (neredeyse her üç çocuktan biri) ebeveynlik anlayışlarını ve çocuğa bakışı da şekillendirmektedir. Aries, günümüzle kıyaslandığında ailelerin o dönemlerde çocuklara duygusal olarak çok daha az bağlı olduklarını öne sürmektedir. Çünkü bu denli yoğun bir çocuk ölüm oranı yetişkinler için duygusal anlamda oldukça yıkıcı olabilirdi. Orta Çağ Avrupa toplumlarında günümüz çekirdek ailesinde gördüğümüz biçimde bir aile-çocuk bağından söz edilemez. Diğer taraftan, yetişkin ve çocuk dünyalarının birbirinden ayrı düşünülmemesi çocukları yetişkin hayatının önemli öznelerinden biri haline getirmiştir. Yetişkinler ne yapıyorsa çocuklar da onu yapmaktadır. Hatta günümüzde çocukların tanık olmaması gerektiğini düşündüğümüz şiddet, cinsellik gibi içeriklere o dönemin çocukları sürekli olarak maruz kalmaktadır. Özellikle çocukların giydikleri kıyafetlere bakıldığında bunların minyatür yetişkin kıyafetleri olduğu görülmektedir. Çocukların giymesi için yetişkinlerden ayrı kıyafetlerin dizayn edilmesi oldukça geç bir döneme karşılık gelmektedir.

Bazılarına göre, “Çocukluğun icadı” ile ilgili Aries’in önerisi, bir ölçüde yanıltıcı olabilir. Çocukluk sadece keşif noktasıyla toplumsal bir kategori değildir ve fakat çocukluk daha sonraki yıllarda da kendini sürdürür. Çocukluğun var olma koşulları, her zaman başlangıçtan itibaren ve yetişkinliğe giden yolunun tüm seyri boyunca toplumsaldır. Bu nedenle, çocukluğun, her şeyden önce, özel bir biyolojik ya da psikolojik fenomenle sınırlanamayacağı veya kamu politikaları gibi dış koşulların saf bir sonucu olarak kabul edilemeyeceği dikkate alınmalıdır (Turmel, 2008).

Çocukluğun icadında ya da keşfedilmesinde en önemli etkenlerden biri de okuldur. Sanayi Devrimi'nde annelerin kitlesel olarak iş gücüne katılması, çocuk yetiştirme pratiklerinde önemli değişimlere yol açmıştır. Sistematiik olarak okula gitmek çocuk dünyası için bu dönemde ortaya çıkan bir gündelik pratiğe dönüşmüştür. Dolayısıyla, çocukluğun keşfi ya da icat edilmesi ile okulun icat edilmesi birbirine hizalanmıştır. Okul ve çocukluk bir çeşit buluşmadır ve çocukluk önemli oranda yetişkin dünyasından okul aracılığıyla ayrılmıştır. Günümüzde sıkça "okulun çocukluğu yaşamayı engellediği" tartışması düşünüldüğünde karşımıza ilginç bir paradoks çıkmaktadır. Çocuk okulda yalnızca bilgi edinmemektedir, aynı zamanda güvenli olarak sosyalleşmekte, başka çocukları tanımakta, oyun aracılığıyla baş etme stratejileri de geliştirmektedir. Çocukluk, hem okulda yaşanmakta hem de okulda kurulmaktadır.

20. yüzyıl boyunca çocukluğun ne olduğu konusu gelişim psikologları tarafından domine edilen bir alan olmuştur. Gelişim psikologları, belirli davranışların nasıl ve ne zaman geliştiği ve çevrenin bunlar üzerindeki etkisini inceleme eğilimindeydiler. Alan büyük ölçüde yetişkinlerin çocuklarının yaşamlarını ve öğrenmelerini anlamlandırmak, düzenlemek ve tanıtmak için diğer yetişkinler için kullandıkları bir bilgi bütünü olarak işledi. Çocuklar kendi başlarına bireyler olarak kabul edilmek yerine bir dizi yetişkin yapıya bağımlı olarak görülüyordu. Genellikle her çocuk için standart gelişim ölçütleri tanımlanmıştı. Bu standartlar normal bir çocuğun ölçütleri olarak diğer çocukların gelişim görevlerinde nerede olduklarına dair referans noktaları oluşturmaktaydı. Gelişim ölçütlerine ya da görevlerine uygunluk için sürekli bir karşılaştırma söz konusuydu. Diğer taraftan, Madeleine Leonard Çocuk Sosyolojisi ve Çocukluk kitabında, bu ölçütlerin ya da gelişim görevlerinin normalde, her şeyi kapsayan bir çocukluk, gerçekte, özellikle de Avrupa ve Amerika Birleşik Devletleri olmak üzere batı toplumlarında "normal" çocukluk beklentilerine dayandığını öne sürmektedir. Çocukluğun kültürel bağlamdan geçtiği anlamlar düşünüldüğünde bu oldukça sorunlu bir ele alış biçimiydi. Çünkü, bir dizi yetişkin profesyonel, yaşa özel dönemler boyunca çocuk gelişim aşamaları düzenledi ve ebeveynlere, bakıcılara, öğretmenlere, avukatlara, sağlık çalışanlarına ve politika yapıcılara "normal" beklentiler ve çocukların normdan saptığı durumlarda ne yapılması gerektiği konusunda tavsiyelerde bulundu. Bu yukarıdan aşağıya yaklaşım, "normal" olarak kabul edilenlerden saptığında, ölçülebilen, değerlendirilebilen, övülen veya sorun çıkaran evrensel bir çocuk üretti. Ancak, çocukluk hiçbir zaman evrensel olmadı.

Çocuğun "varolan" (being) olarak ele alındığı çocukluk dönemi ile "yetişen" (becoming) olarak ele alındığı dönem arasındaki temel fark, ilkinde çocuğun sosyal bir aktör olarak ele alınmasıdır. Bu bakış açısı, çocukluğun sosyolojisine analitik bir çerçeve sunmaktadır. 1950'lerde; doğal, evrensel çocuk etrafında gelişim psikolojisinin temelindeki temalar, sosyalleşme teorileri biçiminde çocukluğun sosyolojik kuramlarını beslemişti. Sosyologlar, bir yetişkin olmada önemli olanın biyolojik doğamız değil, öğrenme süreci, toplumun gençlere "sosyal düzeni" sürdürmek için gerekli olan norm ve değerleri öğretmesi olduğunu iddia ediyorlardı. Bu kavramlar, 1950'lerde sosyalleşme biçiminde çocukluk üzerine geliştirilen sosyolojik teorileri kurdu. Sosyalleşmeyle, çocuklar doğdukları toplumun normlarını ve değerlerini kazanır ve içselleştirirler. Yaşamın ilk yıllarının özellikle önemli olduğu düşünüldü, bu nedenle aile sosyalleşmenin önemli bir ajanı olarak kilit rol oynadı ve eğitim sistemi gibi diğer kilit unsurlar çocuk yaş aldıkça önemli bir rol oynadı. "Yeni" olarak adlandırılan çocukluk sosyolojisinin ortaya çıkışı, çocukluk deneyimlerini burada ve şimdi de gelecekteki yetişkinler açısından değil, şimdiki zamanda dağıtmaya çalıştı. Çocuklara "kavramsal özerklik" vermek ve onları, yetişkinliğe atıfta bulunmaksızın kendi başlarına görmek için aradılar. Dolayısıyla bakış açısı, çocukları sosyalleşme teorilerinin "kültürel sonuçları" olarak görmeyi ötesine geçtiler (Leonard, 2016).

Çocuk dünyasıyla yetişkin dünyası yeniden iç içe geçmeye başladı, okul bir taraftan çocukluğu kurarken bir taraftan da çocukluğu geciktirmeye başladı. Çünkü, çocukluktan çıkış yaş ile değil, yetişkinlere bağlılık, onlara nasıl davranıldığı ve onların nasıl karşılık verdiğiyle ilgili bir durumdur. Çocukların kendilerine ait dünya her zaman yetişkinler tarafından kurulmamaktadır, kimi zaman çocuk dünyasında ait olduğu varsayılan bazı gerçeklikler yetişkin dünyasına transfer edilebilmektedir. Çünkü çocuklar büyük ölçüde, onlara dış etkilerin etkilerine aktif olarak cevap veremeyen pasif nesneler değildir, kendi dünyalarını kuran ve yetişkinlerin dünyalarını aktif biçimde etkileyen sosyal aktörlerdir.

Kaynaklar:

Andre Turmel (2008) A Historical Sociology of Childhood, Cambridge, Cambridge University Press
Berry Mayall (2013) A History of the Sociology of Childhood, London, Institute of Education Press
Madeleine Leonard (2016) The Sociology of Children, Childhood and Generation, , London, Sage
Philippe Aries (1960) Centuries of Childhood, New York, Alfred Knopf.

Söyleşi

Prof. Dr. Ayşe ÇAKIR İLHAN

Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi

Çocuk - Şehir - Sanat

Çocuk için sanat ve sanat için çocuk nasıl gerçekleşir?

Çocuk için sanat her şeyden önce kendini ifade etme aracıdır. Ancak tabii ki çocuk, resim yaparken üç boyutlu çalışmalar yapıp sanat yapmak için yapmaz ya da gösterileri sanat yapmak için yapmaz. Onun için sanat bir dildir. Resim bir dildir, yazı gibi. Kendini ifade etmek için sanatsal araçları kullanır. Boya kullanır, çizgiyi kullanır, kili kullanır, kendi bedenini kullanır, sesini kullanır. Bunların hepsi daha sonra sanat için birer basamak olabilir. Ama çocuk sanat yapmak için bunları yapmaz.

Sanat içinde çocuğu ele aldığımızda; pek çok sanatçı, çocuğun düşüncesinden yararlanmıştır. Bunlardan en önemlilerinden bir tanesi Picasso'dur. Çünkü Picasso, gördüğünün değil bildiğinin resmini yapar. Çocuk da gördüğünü değil bildiğini yapar. Mesela 4 ayaklı olan masayı karşıdan baktığında belki de gördüğü ayak sayısı 2'dir, belki 3'tür ama çocuk dört ayağını da yerleştirir. Mesela; bir anne resmi yapar, karnında bebeğini yapar. Bir araba yaptığında içinde ne varsa onların resmini yapar. Bir ev yapar, sanki evin duvarları yokmuş gibi onun içini yapar. Dolayısıyla çocuk resim yaptıktan sonra yaptığı resmi anlatması onun düşüncelerini öğrenmemiz açısından son derece önemlidir. Sanatçılar da çocuğun düşünce biçiminden yararlanmışlardır. Çocuk, tabii saf ve temiz düşünür. Her şeyi, temel öğeleri düşünerek çocuk düşünce üretir. Bu nedenle çocuk için sanat, sanat için de çocuğun düşünce biçimi önemlidir. Hepsinin de birbirine ihtiyacı vardır.

Biliyoruz ki kültürleşme çok küçük yaşlarda başlıyor. Sanat dalı da bir kültürleşmenin sonucu olacağına göre ne zaman çocuğu sanatla buluşturmalıyız, bunun bir yaş sınırı var mıdır? Çocuk ortaokul, lise gibi ara dönemlerde de sanatla buluşunca o kültürleşmeyi sağlayabilir mi?

Çocuk herhangi bir şeyi tutmaya başladığından itibaren zaten sanatla tanışmış demektir. Sanatın gelişimsel basamakları vardır. Çocuk elinde bir şeyi tuttuğunda karalamaya başlar. Bu kendini ifade etmesi için önemli bir aşamadır. Bu da neredeyse 1,5-2 yaşında başlar ve ömür boyu sürer. Sanatçı olmak ayrı bir şey ama sanat kişinin kendini ifade etme yollarından birisidir. Okul öncesi ve ilkokul en önemli dö-

nemdir. Dolayısıyla okul öncesinde, ilkokulda yapılan çalışmaların her biri zaten her türlü sanatsal ifade biçimleri ile ilgilidir. Yazı yazamayacağına göre çizecektir, boyayacaktır; onun için başka yol yoktur.

Psikologların, çocukların çizimlerinden yola çıkarak iç dünyalarına inmeleri gerçekten doğru mudur? Yani çocuğun çiziminden psikolojik verilere ulaşabilir miyiz?

Tabii ki vardır. Yani herkes az çok çocuğun çiziminden duygu dünyasında neler var, bunu fark eder. Ama bunu okuyacak kişi bu alanın uzmanı klinik psikologlardır. Zaten klinik psikologları için de en önemli yollardan birisi çocuğun yaptığı resimlerden yola çıkarak onun düşünce yapısıyla ilgili fikir sahibi olmalarıdır. Bunu okuldaki öğretmende fark eder. Genellikle çocuk ailesiyle ilgili, çevresindeki insanlarla ilgili resimlerinde ipucu verir. Bunu öğretmen fark eder. Fakat öğretmen buna teşhis koymamalıdır. Bunu fark ettiğinde rehber öğretmene, peşinden de rehber öğretmen aracılığıyla psikologlara yönlendirmelidirler. Neredeyse her şeyi çizdiği resimlerden yakalayabilirler. Çocuğun yaşantısı, iç dünyası, aile içerisinde bir şiddet var mı, çevresinde bir şiddet var mı?

Çizginin içerisindeki renklerde bunu yansıtır mı?

Hepsi yansıtır. Bunun okuma şekilleri vardır. Bunu ancak uzmanlar okuyabilirler. Biz de okul öncesi ve sınıf öğretmeni yetiştiriyoruz. Bunları anlatıyoruz onlara, ama teşhisi koyamazlar tabii ki. Teşhisi koyacak; klinik psikologlardır. Nasıl siz başınızın ağrıdığını, midenizin bulandığını doktora anlatıyorsanız bunu da öğretmen gerekli kişiye anlatabilir, ailesine anlatabilir. Onları klinik psikoloğuna gitmeleri için yönlendirebilir. Çocuğun düşüncelerinde ipucu verebildiği gibi farklı konularda da ipucu verebilir. Yani çocuğun çok zeki olması ya da zekâsında herhangi bir problem olması, kendi bedeniyle ilgili problemlerin olması gibi konularda çocuk resimleriyle ipucu verebilir. Ancak bunların hepsi uzman bir kişi tarafından teşhis edilmesi gerekmektedir. Şunu da söylemekte yarar var, kişi söz konusu olduğunda çocuğun nereden etkileneyeceği belli olmaz. Büyükannesini yokluğu etkileyebilir. Bir hayvanı vardır ölmüştür, bunlar çocukta travmaya neden olur gibi...

Bu konu sanat psikolojisi mi yoksa eğitim psikolojisinden mi işleniyor?

Sınıf eğitimi programında "sanat ve eğitim" dersinde, görsel sanatlar dersinde bunların öğretilmesi gerekmektedir. Eğitim programları değiştiriliyor, ben de vardım toplantıda. Orda da vurguladım: "resim öğretmenlerini önce öğretmen olarak yetiştirin, sonra gelsin sanatçı kişiliği." Ama sanki bunlar güzel sanatlar öğrencisi ve sanatçı olarak yetiştirme gayesindeler. Bence bu yanlış bir yol.

Sanatın çocuklar için sosyal, psikolojik, fiziksel kazanımları ne kadar önemlidir?

Fiziksel kazanımlarda, çocuklar resim yaparken bedenlerini kullanırlar. Küçük kas ve büyük kas gelişimi sağlanır. Bunların yanında oyunlar oynayarak; ruhsal gelişimleri, grup kurdukları için, arkadaşlarıyla iletişime geçmeleri; sosyal gelişimlerini etkiler. Sanat bunların çimentosu gibidir, birleştiricidir. Özellikle okul öncesi ve ilkokul çocukları öğrendikleri her şeyi oyun yoluyla öğreniyorlar. Bedenlerini kullanıyorlar, resim yapıyorlar, heykel yapıyorlar, şiir okuyorlar, öykü anlatıyorlar, masal dinliyorlar. Çocuk hayatı bu şekilde tanıyor.

Ortaokul ve lisede çocukların sanat eğitimi programını yeterli buluyor musunuz?

Türkiye'de sanat eğitimi dersleri çok az. Cumhurbaşkanı da; "ihmal ettiğimiz dallardan birisi de sanattır" dedi. Bakanlık olarak bunlarla ilgili girişimlere de başlandı. Çocuklarımızın birçok sınavda başarısız olması, bence yeterince sanat eğitimi ve gerçek sanat eğitimi almamalarından kaynaklıdır. Çünkü biliyoruz ki beyin bir bütün olarak gelişiyor. Yani beyinin sağ ve sol lobu birlikte gelişiyor. Siz ne kadar matematik, fizik, kimya, öğretirseniz öğretin eğer edebiyat, sanat, tiyatro buna benzer çalışmaları da birlikte yürütemezseniz çocuğun hiçbir zaman yaratıcılığı, liderlik özelliği, kendine güveni gelişmez. En önemli sanatın geliştirdiği alanlardan birisi de; çocuklar sanatla ayrıntıyı görebiliyorlar. Bakmak ve görmek dediğimiz olayı sanatla öğreniyorlar. Dolayısıyla bana göre sınavlarda; her çocuk neredeyse belli seviyelerde eğitim alıyor ve de öğreniyor. Yapılamayan tek şey oradaki ayrıntıyı görememesidir (ben kendi çocuğumda denedim). Sınavdan sonra çocuk diyor ki

"ben bu soruyu biliyordum ama farkına varamadım. İşte o sezgi, farkına varmak, ayrıntıyı görmek ancak sanatla gerçekleşir. Sanatçılar için de, matematik, fen, felsefe; bunlar olmadan hiçbir zaman sanatçı olunmaz. Dolayısıyla bunların birlikte yürümesi lazım. Ne kadar fen, sosyal vb dersler koyuyorsanız bir öğretim programına, bir o kadar da sanat dersi konması gerekmektedir. İnceleyin bütün gelişmiş ülkeleri ve özellikle de Pisa'da, başarılı olan ülkeleri neredeyse öğretim programlarının yarısını sanat dersleri oluşturuyor. Finlandiya'da eğitim konusunda neden bu kadar başarılı? Haftada kaç saat sanat eğitimi var? Bunların incelenmesi gerekir. Niçin o kadar saat sanat dersi koydular? Nedir bunun özelliği?

Bu arada bence okul öncesi, ilkökul, ortaokul ve lise çocuğunu anlayan resim ve müzik öğretmelerine de ihtiyaç var. Bu konuda öğretmenlerin de kendini yetiştirmesi gerekir. Bu yalnızca konu vermekle olabilecek bir işi değil. Bütün okulun öğretmenlerinin bir araya gelip "çocuğun düşüncesini, bilgisini nasıl belli bir seviyeye çıkartabiliriz?" gibi sorular sorup, çalışmalar yapılması lazım. Zaten zümre toplantısı, öğretmenler kurulu toplantısı denilen şey budur. Ama bu maalesef toplantılarda konuşulmuyor. Çok farklı şeyler konuşuluyor. Bir araştırma yapmıştım; öğretmenlerin %90'ı yıllık planlarını yaparken daha önceki yıldan neler eksik oldu, ben daha farklı ne yapabilirim diye düşünmeden bir önceki yıllık planı alıp onun tarihlerini değiştirip yıllık plan yapıyor. Bence her öğretim programı öğretmenin elinde en iyi olabilir, en kötü de olabilir. Asıl olan bunu öğretmenin nasıl yorumladığı ve nasıl aktardığıdır. Mesela programın açıklamalar kısmında "siz kendi okulunuzun, öğrencinizin, çevrenizin durumuna göre programınıza eklemeler ve çıkarmalar yapabilirsiniz" yazıyor. Hangi öğretmen bunu yapıyor? Öğretmenin tek dediği "zaman az, öğrenci ilgisiz." Ama öyle

şeyler yaparsınız ki yarım saati bomboş da geçirebilirsiniz, beş dakikayı dolu dolu da. Bu konu da hem ailede, hem öğretmende hem de okul sisteminde hata buluyorum. Bir okul müdürü de öğretmenin önünü açmalıdır. Öğretmenine maddi ya da manevi destek vermelidir. Çünkü okulu okul yapan dışa dönük faaliyetleridir.

Bir okul öncesi öğretmene en çok lazım olan şey sanattır. Drama yöntemini bilmeyen bir ilkökul öğretmeni olabilir mi? Bütün dersleri neredeyse oyunla yapması gerekiyor. Yoksa öğrenciyi nasıl tutacaksın o kadar saat?

Her çocuk bir şekilde sanatla uğraşır. Önemli olan sistemli bir sanat eğitimi verilmesidir. Yoksa çocuk zaten her yere bir şeyler çizer, bir şeyler karalar, hiçbir şey bulamazsa sokaktaki çamurla oynar. Siz çocuğu zaten sanattan uzaklaştıramazsınız. Ne yaparsanız yapın çocuk sanatla doğal olarak uğraşacaktır. Ama önemli olan onun gecikmesine engel olmaktır. Erken yaşta sanatla tanışmalı, ona güzel malzemeler verilmeli, ona ortam hazırlamalı. Dolayısıyla çocuk kendini daha iyi ifade edebilsin, daha estetik duyarlılığı gelişsin, daha kendine güvenen, daha diğer insanlarla barışık, daha çevre dostu, daha insan dostu kişi olabilsin. Daha mutlu insan olabilsin. Bizim asıl amacımız, mutlu birey yetiştirmek.

Yaratıcılık becerisi doğuştan mıdır, sonradan geliştirilebilir mi? Sanat, bunda bir araç mıdır?

Edward De Bono şöyle bir şey söylüyor yaratıcılık için: “Zekâ, bir arabanın motor gücüdür ama asıl olan arabayı kullanmayı bilmektir.” Önce bir kere o zekâyı kullandıracak ortamı olması lazım. Ne üstün zekâlılar var, hiçbir şekilde kendini geliştiremiyor. Ne normal zekâyâ sahip insan var, almış başını gitmiş. Bu nedenle arabayı kullanmak için de eğitime gerek var. Eğitimde bir bütündür; fen bilimleriyle, matematiğiyle, sosyal bilimleriyle, sanatıyla. Hiç biri ihmal edilemez, ihmal edilirse de kanatlardan biri kırılmış olur ve uçamaz.

Sanatta algının önemi nedir?

Algı her şey için gereklidir. Algı; insanın gördüğünü beynin yorumlamasıdır. Gördüğünü dediğimiz için burada göz eğitiminin çok büyük rolü vardır. Göz eğitiminde de en çok sanat insana destek verir. Onun için sanattan ayrı bir algı düşünülemez. Hepsini bir arada olması lazım ama bizim problemimiz Türk eğitim sisteminin sanatı ihmal etmesi, ailenin sanatı ihmal etmesi, insanların sanata yeterince değer vermemesi. Mesela şöyle bir şey var: “Ben çöpten adam bile çizemem.” Böyle bir şey yok. Eğer senin normal bir zekân varsa, $2 \times 2 = 4$ ’ü biliyorsan, adam çizmeyi de öğrenirsin. Bu olay, senin bu konuyu ihmal etmenle ilgilidir. Herkes belli bir seviyede bir şeyler çizmesini, bir şeyler boyamasını, şiir ezberlemeyi, öykü anlatmayı bunların hepsini becerebilir. Ama bunun bir artı kısmı vardır, o işte artık sanatçılığa girer. Matematikteki filozofta, resimdeki ressamda ya da heykeltıraşta böyle bir şeydir. Ve ikisi bir aradaysa ancak insanlar sanatçı olabiliyorlar. Yoksa sanatçı olmak resim çizilerek olabilecek bir şey değildir.

Ankara'da; Anne, baba ve öğretmenler çocukları sanata yönlendirmek için neler yapabilirler?

Bence yerel yönetimlere, sivil toplum örgütlerine, hükümetlere, devlete ve tabii aileye görev düşmektedir. Çünkü çocuk bunu tek başına keşfedemez. Dolayısıyla çocuklara fırsat sunulması lazım ve evinin yakınında, yürüyerek gidebileceği bir yerde mutlaka kültür merkezleri olması lazım. Bu kültür merkezlerinde; çocuklar ücretsiz olarak yararlanabilmesi lazım, çocuklar burada istismar edilmemesi gerekir. Aile buralara güvenle bırakması gerekir. Aile çocuğunu bırakabildiği gibi aynı anda aileye de hitap edebilecek kimliklerin orada olması lazım. Mesela bir aile hafta sonu iki saati; anne bir yerde, baba bir yerde, çocuk bir yerde ya da üçü bir arada ya da ikisi bir arada biri farklı çalışma yapabileceği ortamlar yerel yönetimler tarafından onlara sunulması gerekmektedir. Bütün Avrupa'da böyle sunuluyor zaten. Bir de uzak olmaması lazım. Bir ailenin beş tane çocuğu olduğunu düşünün. Beş tane çocuğu alıp da aile nasıl götürsün? Bir de asgari ücretle çalışan bir aileyse, bunlar çok olanaksız olur. Tabii ki okula da görevler vardır. Okul da öğretmen kendi dersini doğru düzgün işleyecek. Öğretmenler; "Süre yetmiyor" diyor. Ben araştırma yapıyorum, süre yetmiyor diyen öğretmenler derse 10 dakika geç gidiyor, 5 dakika erken çıkıyor. Ama bazı öğretmenler de var canla başla hafta sonları da çalışıyorlar, teneffüsler de öğrencilerle birlikte oluyorlar. Bunlar istisna öğretmenlerdir. Bu öğretmenleri öğrenciler zaten çok sever, aileler çok sever. Okulları düşünün. Öğrenci kimin yanına gider? Ya beden eğitimi ya resim ya da müzik öğretmenin yanına gider. Neden? Çünkü kendini ifade edebilir orada. Kendini ifade ettiğinde, çocuk mutlu olduğunda o öğretmenin yanına gidiyor çocuk. Dolayısıyla bir müzik öğretmene, bir resim öğretmene, bir edebiyat öğretmene ya da bir matematik öğretmene çocuk hiç uğramıyorsa bu öğretmenler bir düşünsünler, "acaba neden çocuk benim yanıma gelmiyor" diye? Çünkü bir öğretmen öğrenci olduğu için vardır. Öğrenci yoksa öğretmene ihtiyaç yoktur.

Benim yıllardır önerdiğim bir şey var. Mesela Berlin'de 200 tane müze var ve bu 200 müzeye okul öncesi öğrencilerden, üniversite öğrencilerine kadar bütün öğrenciler her yıl geziyorlar ve bu organizasyonu yapan şehirde 3 kişi var. Hangi okul hangi müzeye hangi yıl hangi gün gidecek? Ve Avrupa'daki bütün müzeler öğrencilere ücretsiz. Mesela çocuk okul öncesinde bir yıl içerisinde 4 kere şu müzelere götüreceksin deniyor. Çocuğun elinde bir plan var. Bu planı ailede biliyor, okullar da biliyor, müzeler de biliyor. Okul öncesi o dört müzeyi gördü mü, ilkokul birinci sınıfta farklı bir dört müzenin programı veriliyor. Bu planlamayı kent yönetimi yapıyor.

Şimdi Milli Eğitim'den bir yazı çıkmış, her il bir eğitim müzesi kuracak. Bu çok güzel bir gelişmedir.

Gerçek anlamda Ankara'yı çocuklar için bir sanat şehri yapmak için ne gibi kolaylıkları olmalıdır? Bir kere kent estetiğinin düzeltilmesi gerekir. Kent estetiğinin çok hatalı olduğu ve genellikle popüler kültürü desteklediğini görüyorum. Hâlbuki popüler kültür gelip geçici kültürdür. Eskiye öykünme var ama eskiye öykünme yalnızca "şablon" bir öykünme. Özüne bir öykünme yok. Dolayısıyla Ankara kenti her geçen gün kent estetiğinden uzaklaşıyor. Binaları, caddeleri, kaldırımları hiç kullanışlı değil. Şehrin mimarisi çocuk dostu olmadığı gibi genç dostu, yaşlı dostu ve engelli dostu da değil. Yeşil alanlar yok edildi, hiçbir meydan kalmadı. Orman bırakmadılar ülkede. Çocuk nerede oynayacak, nerede toprağı elleyecek? En önemli semtleri düşünün; Çankaya, Yenimahalle, Keçiören'de apartmanın önündeki küçücük bahçeler araba park yeri oldu. Bazı semtlerdeki ışıklandırmalar, tarihi yerlerin ışıklandırması hiç estetik değil. Çocuk nasıl estetik bir zevk alabilir ki bu şekildeki bir mimariden? Sonra çocuk neden sokağa tükürüyor? İşte bunlardan yapıyor. Bu gizli örtük bir öğrenmedir. Bu insanın beynine yerleşir. Giydiği bir elbisenin üstüne hangi ceket giyecek, kravatını nasıl takacak, hangi bluzun altına nasıl bir pantolon olacak? Bunlar çevreden edindiği, gördüğü bilgiyle edinilecek şeylerdir. Ben her zaman şunu söylerim, "Herhangi bir şeyi yaparken ölçtünüz sanat, yolunuz bilim olsun." Bundan ayrıldığın an her zaman duvara toslamak durumundasın. Bu hepimiz için geçerli. Hepimiz insanız ve en güzel, en iyi şeyi hak ediyoruz ve bunu devletin, hükümetin, yerel yönetimin bize sunması gerekir.

Çocuk Hakları Beyannamesi

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından 20 Kasım 1989 tarihinde kabul edilmiştir.

Bu Sözleşmeye Taraf Devletler,

Birleşmiş Milletler Andlaşmasında ilân edilen ilkeler uyarınca insanlık ailesinin tüm üyelerinin, doğuştan varlıklarına özgü bulunan haysiyetle birlikte eşit ve devredilemez haklara sahip olmalarının tanınmasının, dünyada özgürlük, adalet ve barışın temeli olduğunu düşünerek,

Birleşmiş Milletler halklarının, insanın temel haklarına ve bireyin, insan olarak taşıdığı haysiyet ve değere olan kesin inançlarını Birleşmiş Milletler Andlaşmasında bir kez daha doğrulamış olduklarını ve daha geniş bir özgürlük ortamında toplumsal ilerleme ve daha iyi bir yaşam düzeyi sağlama yolundaki kararlılıklarını hatırla tutarak,

Birleşmiş Milletlerin, İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'nde ve Uluslararası İnsan Hakları Sözleşmelerinde herkesin, bu metinlerde yeralan hak ve özgürlüklerden ırk, renk, cinsiyet, dil, din, siyasal ya da başka görüş, ulusal ya da toplumsal köken, mülkiyet, doğuştan veya başka durumdan kaynaklanan ayrımlar dahil, hiçbir ayırım gözetilmeksizin yararlanma hakkına sahip olduklarını benimsediklerini ve ilân ettiklerini kabul ederek,

Uluslararası İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'nde, Birleşmiş Milletlerin, çocukların özel ilgi ve yardıma hakkı olduğunu ilân ettiğini anımsayarak,

Toplumun temel birimi olan ve tüm üyelerinin ve özellikle çocukların gelişmeleri ve esenlikleri için doğal ortamı oluşturan ailenin toplum içinde kendisinden beklenen sorumlulukları tam olarak yerine getirebilmesi için gerekli koruma ve yardımı görmesinin zorunluluğuna inanmış olarak,

Çocuğun kişiliğinin tam ve uyumlu olarak gelişebilmesi için mutluluk, sevgi ve anlayış havasının içindeki bir aile ortamında yetişmesinin gerekliliğini kabul ederek,

Çocuğun toplumda bireysel bir yaşantı sürdürebilmesi için her yönüyle hazırlanmasının ve Birleşmiş Milletler Andlaşmasında ilân edilen ülküler ve özellikle barış, değerbilirlik, hoşgörü, özgürlük, eşitlik ve dayanışma ruhuyla yetiştirilmesinin gerekliliğini gözönünde bulundurarak,

Çocuğa özel bir ilgi gösterme gerekliliğinin, 1924 tarihli, Cenevre Çocuk Hakları Bildirisi'nde ve 20 Kasım 1959 tarihinde Birleşmiş Milletler Teşkilatı Genel Kurulunca kabul edilen Çocuk Hakları Bildirisi'nde belirtildiğini ve İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'nde, Medeni ve Siyasi Haklar Uluslararası Sözleşmesi'nde (özellikle 23 ve 24'üncü maddelerinde) ve Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme'de (özellikle 10'uncu maddesinde) ve çocukların esenliği ile ilgili uzman kuruluşların ve uluslararası örgütlerin kurucu ve ilgili belgelerinde tanındığını hatırla tutarak,

Çocuk Hakları Bildirisi'nde de belirtildiği gibi çocuğun gerek bedensel gerek zihinsel bakımdan tam erginliğe ulaşmamış olması nedeniyle doğum sonrasında olduğu kadar, doğum öncesinde de uygun yasal korumayı da içeren özel güvence ve koruma gereksiniminin bulunduğunu hatırla tutarak,

Ulusal ve uluslararası düzeyde çocukları aile yanına yerleştirme ve evlât edinmeye de özel atıfta bulunan Çocuğun Korunması ve Esenliğine İlişkin Toplumsal ve Hukusal İlkeler Bildirisi; Çocuk Mahkemelerinin Yönetimi Hakkında Birleşmiş Milletler Asgari Standart Kuralları (Pekin Kuralları) ve Acil Durumlarda ve Silâhlı Çatışma Halinde Kadınların ve Çocukların Korunmasına İlişkin Bildirinin hükümlerini anımsayarak,

Dünyadaki ülkelerin tümünde çok güç koşullar altında yaşayan ve bu nedenle özel bir ilgiye gereksinimi olan çocukların bulunduğu bilinci içinde,

Çocuğun korunması ve uyumlu gelişmesi bakımından her halkın kendine özgü geleneklerinin ve kültürel değerlerinin taşıdığı önemi gözönünde tutarak,

Her ülkedeki, özellikle gelişmekte olan ülkelerdeki çocukların yaşama koşullarının iyileştirilmesi için uluslararası işbirliğinin taşıdığı önemin bilincinde olarak,

Bundan sonraki sayfalarda bulunan kurallar üzerinde anlaşılmaya varmışlardır...

Söyleşi

Doç. Dr. Ayşe OKVURAN

Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi

Müze ve Çocuk

Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi İlköğretim Bölümü Sınıf Öğretmenliği Ana Bilim Dalı Öğreti Üyesi Doç. DR. Ayşe OKVURAN ile müze eğitiminin tarihsel gelişimi ve okul dışı öğrenme ortamı olarak müze eğitiminin günümüzde önemi hakkında bilgi aldık.

Hocam merhaba öncelikle Çankaya Çocuk Dostu Şehir Uygulamaları Koordinatörleri olarak projemize verdiğiniz katkı ve destek için Ankara Üniversitesi ve size teşekkür ederiz.

Müze eğitiminin önemi gün geçtikçe artmaktadır. Öncelikle geçmiş ve günümüzde müzelerde eğitim açısından ne tür fark vardır?

Bir dönemlik ders konusunu bir soruya sıkıştırmak zor olsa gerek. Ancak Türkiye’de müzelerde uzun zamandır eğitim veriliyor. Bunda Ankara Üniversitesi’nin büyük payı olduğunu rahatlıkla söyleyebilirim. Başta İnci San ve Onur Erol hocamız olmak üzere ilk olarak 1995 yılında Andrea Earl liderliğinde Anadolu Medeniyetleri Müzesinde atölyeler düzenlendik. Bu uygulamalı çalışmalara müzeciler çok şaşır-mışlardı hatta rahatsız oldular. Tepkiler gelmeye başladı. Bu işi önce drama camiası sahiplendi. Çağdaş Drama Derneği müze eğitimini başlattı.

Nasıl bir tepki aldınız müzelerden?

Yani.. gürültü oluyor, gelen ziyaretçiler rahatsız oluyor, gibi eleştiriler. Tabi müzeler de klasik sessizlik, hiçbir şeye dokunulmaması gereken kurallarda dolayı önce hoşlanılmadı ancak müzeciler farklı öğren-me ortamları sağladığını fark edince ilgi duymaya başladılar.

Görünen o ki Ankara Üniversitesi’nin müze eğitimine katkıları büyük.

Evet. Fakültemizde müze eğitimi ana bilim dalı Bekir Onur başkanlığında açıldı. 28.11.1997 yılın da yüksek lisans programı olarak.

Neden ihtiyaç duyuldu akademik anlamda müze eğitimlerine?

Türkiye’de müzelerde eğitim işlevini yerine getirecek eğitim kadrolarının oluşturulma gereği müze eğitimi anabilim dalının en önemli kuruluş gerekçesini oluşturmaktadır. Müzelerin, doğal olarak gelişen ve değişen toplum ile “Yeni Eğitim” anlayışı karşısında, artık, geçmiş ile bağları sağlamlaştırmanın ya da sanatı sevdirmenin ötesinde bir role sahip olduğudur. Dolayısıyla müzelerden talep gelmeye başladı.

Siz müze eğitimcisi olarak kendinizi nasıl tanımlarsınız?

Benim drama alt yapım olduğu için kendimi iyi bir eğitimci olarak görüyorum. Müzelerde ki objeleri iyi tanımak ve onlardan oyunlar oluşturma pratiğini kazandım. Türkiye’de ki hemen hemen bütün müzelerde uygulamalı çalışmalar yaptım. En son Bursa Belediyesi ve Çağdaş Drama Derneğinin katkılarıyla Bursa’da Uluslar Arası Müze Semineri düzenlendi. Ben de İpek Böceği Müzesi’nde “İpek Böceğinin Yolculuğu” konulu uygulamalı eğitim verdim.

Alışla geldiğimiz müze ziyaretleri ile drama çalışmaları yapmanın farkı nedir?

Sosyal Bilgiler Öğretmenliği bölümümüzün son sınıflarında seçmeli müze eğitimi dersimiz var. Su an oradan geldim çocuklar hafta sonu Efes’e gittiler. İzlenimleri şöyleydi; “Hocam bir müzeyi ilk defa rehberli gezdik ve rehberli gezmenin ne kadar etkili olduğunu fark ettik.” Tabi ki rehberli gezmenin yanı sıra uygulamalı eğitim “yapılandırıcı eğitim” kapsamında; yaparak, dokunarak ve yaşayarak öğrenmeye fırsat verdiği için dünyanın pek çok yerinde, ilk ve orta öğretim kurumlarında müfredat programları içerisine dahil edilmiştir.

Peki bir müze gezisi yapmadan önce özellikle öğretmenlerimizin bilmesi gerekenler nelerdir, nasıl bir hazırlık yapmaları gerekir?

Yapılandırmacı eğitimde, öğretmenin görevi öğrencinin aktif olarak deneyim yaşamasını sağlamaktır. Müze eğitiminin nitelikli öğretmenler tarafından kurgulanması ve uygulanması önem taşımaktadır. Müzelerde farkına varmadan öğrenmenin olduğu, kediliğinden eğitim söz konusudur. Müze eğitimi programlarında etkin olarak kullanılabilecek yöntemlerden biride hiç kuşkusuz yaratıcı dramadır. Bu nedenle müze eğitimi veren öğretmenin ya da öğretmenin drama alt yapısı olmalıdır. Hangi ders kazanımlarını hangi müzede uygulayacak, ne gibi etkinlikler yapacak planlaması gerekmektedir. Yurt dışında

bütün dersler müzelerde kazanımların en üst seviyeye taşımak amaçlı yapılabilmektedir. Dolayısıyla öğretmene çok iş düşmekte.

Geçmişteki ve günümüzde ki müze eğitimi arasındaki farkı birkaç örnekle açıklayabilir misiniz?

Eskiden öğrencilerin pasif olduğu sadece soru cevap yönteminin ağırlıkta olduğu müze eğitimi anlayışı yerini sınıf ortamında belirlenemeyen yetenek ve becerileri ortaya çıkarmadaki rolü ve gerçek nesneler ile karşılaşmanın verdiği olası kalıcı öğrenme süreçlerinin oluşturduğu sorgulayan, düşünen, soru soran öğrenme ortamlarına bırakmıştır.

Türkiye’de müze anlayışı dünya standartlarına uygun mudur?

Elbette. Biz de çok geride değiliz, çok iyi noktada olduğumuz söylenebilir. Etkileşimli müze anlayışı var artık. Yani eğitimci ile çocuk iletişim halindedir. Etkileşim müzedeki nesneler de olabilmektedir. Bu nedenle artık objelere zarar vermemek amacıyla nesnelerin taklitleri yapılmakta ve çocukların kinestetik zekalarına hitap etmektedir.

Müze eğitiminin dezavantajlı çocuklar için kazanımları nelerdir?

Küreselleşmenin devamı olarak çok handikap durumunda olan çocuklar var. Toplumun dışına itilmiş mesela ülkemizde mülteci çocuklar var. Son yıllarda yapılan araştırmalarda Türkiye’de ki çocukların değişik sorunlar yaşadığı görülmüştür. Bu dezavantajlı çocuklara eğitim yapmak artık müzeciliğin ge-

rektirdikleridir. Dolayısıyla yeni müze anlayışında bunlar var. Aynı zamanda çocuk farklı düşünün bir arkadaşı olduğunu öğreniyor. Sorun çözme becerilerini geliştiren bir öğrenme gerçekleştirmiş olur. Nesneye dokunarak birebir beden yoluyla öğrenme gerçekleşir.

-- Müzelerde eğitimci sorunu yaşıyor muyuz?

A.O-- Artık müzelerde eğitimci sorununu çok yaşamıyoruz. Özellikle Çorum, Mardin müzelerimizde çok güzel çalışmalar yapılıyor. Eğitimci ve yöneticiler yüksek lisans programını tamamlamış öğrencilerimizdir. Yerel halkla da bağlantı kurarak müzeleri yaşayan yer haline getirmişler. Müze yüksek lisans öğrencilerimiz sadece Ankara'dan değil Anadolu'dan da alınmaktadır.

-- Müzecilik anlamında tüm bu yaptığınız çalışmalarla farkındalık yarattığınızı düşünebilir miyiz?

A.O-- Pek tabii. Milli Eğitim Dergisi bu ay ki sayısını müzelere ayırdı. Mart ayında Bursa'da çağdaş Drama Derneği ve Bursa Belediyesi iş birliği ile Uluslararası kongre düzenledi, müzeler ile ilgili ve çok ilgi gördü. Kısaca müze yetkilileri müze eğitimini ihtiyaç olarak görmeye başladılar.

-- Müze Yüksek Lisans Programına kimler başvurabilir, seçim kriterleriniz nedir?

A.O-- Her türlü meslek grubundan alım yapıyoruz. Mimar, arkeolog, öğretmen vb. çünkü biz yöntem öğretiyoruz, nasıl öğreteceğini bilmesi amacımız.

-- Müzede eğitim veren kişilerin nasıl bir hazırlık yapması gerekir?

A.O-- Öncelikle yaratıcı bir beyine sahip olması gerekir. Her nesne sizin için bir öğretim aracıdır. Çocuklar için fiziksel, ruhsal ve zihinsel etkinlikler planlaması gerekir. İyi bir müze eğitimcisinin çocuk eğitim bilimi alt yapısına sahip olması gerekir. Yani çocuklar nasıl öğrenir, çocukların tepkileri nelerdir, neyi sever ve ya sevmezler, öğrenme nasıl gerçekleşir, motivasyon nasıl sağlanır bilmesi gerekmektedir. Bu nedenle programımız da psikoloji ve materyal geliştirme dersleri yer almaktadır.

-- Son olarak Milli Eğitim Bakanlığının müzelere yönelik eğitim programını nasıl buluyorsunuz?

A.O-- Son yıllarda Milli Eğitim Bakanlığı ve Kültür Bakanlığının protokol imzalaması müzelere gerekli ilgiyi sağlaması güzel bir gelişme. Bunun müfredatlar da yer alması yöneticiler bazında anlaşmaya varılması son derece yerindedir.

Söyleşi

Prof. Dr. Ömer ADIGÜZEL

Ankara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Dekanı

Dramanın eğitim açısından önemi nedir?

Türk eğitim sisteminden başlarsak; veliden öğretmene, bürokrattan siyasetçiye kadar genel anlamda ortak olan bir şey var: "Eğitim sisteminde çok büyük sorunlar ve aksaklıklar var." Bunu dışardaki vatandaşta söylüyor, alan öğretmenleri de söylüyor. Peki bu duruma nasıl geldik biz? Niçin eğitim sistemimizde önümüzde dağ gibi büyük aşılamayan bir sorun var ya da yok ama var; büyük görünmüyor, var ya da iyi betimlenmiyor gibi... Dışarıdan baktığımız zaman gerçekten var. Çünkü bakıyoruz ki, sınav sistemleri ve çok sık değişen anlayışlar önce çocukları sonra anne babayı sonra da gayet tabii öğretmeni ve sistemi allak bullak ediyor. Yani hızlı değişimlere adapte olmak özellikle küçük çocuklar için ergenler için kolay değil. Şimdi sorunun kaynağı da buradan kaynaklanıyor. Yani bakalım ülkenin, yani Osmanlı'nın batılılaşmasından günümüze kadar olan anlayışta ne kadar yeni çağdaş, ilerici eğitim kuramlarına yönelik programlar hazırlarsak hazırlayalım (sözgelimi çok yönlü zeka yapılandırmacı yaklaşımı; ders geçme sistemi gibi)bütün bu anlayışlara uygun geliştirilen programlar kâğıt üzerinde çok iyi olmasına rağmen, genellikle kurtulamadığımız bir eğitim anlayışı var; sonuç odaklılık..

GENELLİKLE KURTULAMADIĞIMIZ BİR EĞİTİM ANLAYIŞI VAR; SONUÇ ODAKLILIK..

Biz başarıyı şöyle ölçüyoruz: Öğrenciye diyoruz ki; sana bilgiyi aktaracağım, tek taraflı olarak ve bir süre sonra sana bu bilgileri sorduğumda yazılı ya da sözlü bana aynısını tekrar edersen ben seni başarılı sayacağım diyor. Dolayısıyla biz başarıyı böyle ölçüyoruz. O zaman çocuk ne yapıyor, kendisine sorulanları aynen tekrar edebilmek için kendisine aktarılan bilgiyi ezberliyor. Ezber ve tekrar olduğu için öğrenilen bilgi tamamen yaşantıdan uzak ve notu aldıktan sonra da unutulmuş bir bilgi, yığılma haline dönüşüyor. Oysa biz okullarda bilgiyi neden ölçeriz; çocuk yaşamda karşılaştığı sorunları transfer etsin ve o sorunu çözsün diye, hayata hazır hale gelsin diye öğretiriz. Bu nedenle bir gencin, ço-

cuğun bilişsel, duyuşsal, psikomotor anlamda dengeli bir şekilde yetişmesi gerekiyor. Ancak sonuç ve sınav odaklılığa dönüştüğü içinde anlayışımız bilişsel alana dönüştü. Yani, bilgilerin aktarıldığı bilginin sorulduğu bir anlayışa dönüştü. İşte bütün sorunun kaynağı da bundan kaynaklanıyor. Yani ne oldu, o zaman bilgi aktardığıma göre bunu ölçebileceğime inandım. Sınavı ister sınıfta yapın ister Milli Eğitim Bakanlığı olarak büyük sınav organizasyonları ile yapalım, istersek ÖSYM ile yapalım. Her şeyin sınavla ölçüldüğü bir noktaya geldik. Çocuk ilkokuldan başlıyor, ortaokulda, lisede, üniversiteye girip, üniver-

site sonrasında, atama yapılırken aklınıza gelebilecek her şey de bir merkezi sınav noktası. Bunların hepsinde bilgi soruluyor. Yani bilişsel alan... Pekiyi ama bir taraftan da diyoruz ki; duyuşsal alan da çok önemli, psikomotor alan da. O zaman niçin drama dediğimizde; Biz belki çok iyi matematik bilen, fizik bilen, kimya bilen çocuğu yetiştiriyoruz ama kendini ifade edemeyen, hantal bir bedeni olan, yazılı anlatımda güçlük yaşayan çocuklar yetiştirmiş oluyoruz. Yani biraz çarpık çurpuk bir kuşak yetiştiriyoruz. Niçin? Çünkü duyuşsal alanda duyularla öğrenme, psikomotor alanda yani bedenle ilgili alanda eksik olan bir kuşak oluyor.

Drama, yaratıcı drama ya da eğitimde drama diye adlandırılacak bu üç kavramın üçü de aynıdır. 1900 lü yılların başında gelişen aslında estetik eğitimi ve sanat eğitimi amaçlayan kalıcı estetik davranışların gelişimini hedefleyen bir eğitim yaklaşımıdır. Hiç uzak bir ülke değiliz aslında Osmanlı'nın son döneminde de, Cumhuriyet'in ilk döneminde de ilk eğitim programlarında da temsil ve dramatizasyon adıyla zaten yöntem olarak yer almış. Ancak İngiltere'de geliştiği biçimiyle eğitimde drama daha çok yöntem boyutunun dışına çıkıp canlandırma, doğaçlama odağının doğrudan öğreneni merkeze alma noktası anlayışında geliştiği içinde bu görülmüş ki yöntemden daha fazla bir şey. Yani bu bayağı, İngilizce gibi, Türkçe gibi, Hayat Bilgisi gibi bağımsız bir ders... Çünkü kendine özgü bir ders içeriği var. Kendine özgü bir ölçme değerlendirme yaklaşımı var. Yani bakıldığı zaman bir insan hakları ya da kadın hakları ya da bir engelliye karşı pozitif haklar dediğimiz ya da barış eğitimi dediğiniz şeyler yerine göre sosyolojinin, yerine göre İnkılâp tarihinin konusu olurken aslında bu konular doğrudan dramanın konuları da olabiliyor. Ya da bir takım değerleri (ulusal ya da evrensel değerleri) genellikle bir disiplinin amaçlarına yedirerek öğretme eleştirme noktasındayız biz. Son zamanlarda bakıyorum değerler listesine; dostluk, yardımlaşma, farklılıklara saygı, empati... Bunların hepsi dramanın doğrudan amacı. Dolayısıyla yaratıcılıktan değerler eğitimine kadar doğrudan adres.

**TÜRK EĞİTİM
SİSTEMİNDE
BİLİŞSEL ALANDA
ÖZELLİKLE
EKSİK KALAN
DUYUŞSAL ALAN
VE PSİKOMOTOR
ALANA, ÖZELLİKLE
DE TÜMEL
ÖĞRENMEYİ
GERÇEKLEŞTİRME
İÇİN BİR DRAMA
EĞİTİMİNE İHTİYAÇ
VARDIR.**

Niçin drama sorusuna işte türk eğitim sisteminde bilişsel alanda özellikle eksik kalan duyuşsal alan ve psikomotor alana, özellikle de tümel öğrenmeyi gerçekleştirme için bir drama eğitimine ihtiyaç vardır. Çocuklarda müthiş bir geç kalma duygusu, her şeyi öğrenme çabası ama bir taraftan da mutsuzluk... Çünkü çocuk sanatı tüketemiyor, kültüre gidemiyor, spor yapamıyor. Hafta sonları kurs yapmak zorundadır. Nerede mutlu olacak? Nerde enerjiyi atacak, nerde rahatlayacak? Anne baba ayrı baskı yapıyor, özel okullar ayrı baskı yapıyor. Üniversite birinci sınıfa geldiği zaman çocuk boş boş size bakıyor. Kültür sanattan, öğrenci topluluklarından bahsettiğinizde çok gereksiz bir şeyden bahsediyormuşsunuz gibi geliyor. Oysa bunlar temel insani şeyler. Eğitimde örnek ülkelerin yegâne farkı yaşantılara bağlı öğrenmeyi gerçekleştirmesidir. İşte biz neden sürekli pisa da sonuncu oluyoruz? Bizim yegâne şeyimiz "bilgi". Pisa'nın özü nedir? 15 yaşındaki çocuklara bir problem durumu veriliyor. Bu 15 yıllık birikimi süresince ona aktarsın ve problemi çözsün diye veriliyor. Oysa bizim anlayışımızda ne var? Bilginin tekrar edildiği bir süreç vardır. Ezber sınavı olsa biz birinci oluruz. Fakat bizim sonuncu olmamızın en büyük nedeni sentezi yorumlamayı, bilgiyi transfer etmeyi bilememesi. Bu yüzden de çocuk çok düşük puanlar alıyor. Bunun nedeni ya-

şantılara bağlı öğrenmenin olmaması. Örnek gösterilen Kuzey Avrupa ülkelerine bakalım. Alışveriş sistemini öğretecekse, çocukları hemen götürüyor bir markete. Ya da bugün ne öğrenmek istiyorsunuz diye öğretmen soruyor. "Öğretmenim yağmurlar nasıl oluşuyor çok merak ediyorum" diye bir soru geldiğinde, toplanıyorlar doğru meteorolojiye. Orada yerinde görüyor. Asla da çocuk unutmuyor. Ekmek nasıl yapılıyor, buğday nasıl un haline getiriliyor? Çocuk doğrudan öğrenerek yapıyor ve sonunda da bir soru geldiğinde Çok rahatlıkla bunu çevirebilme durumuna sahip. Dolayısıyla drama çok önemli bir alan ders olarak...

İyi bir drama öğretmeninde olması gereken özellikler nelerdir?

Her şeyden önemlisi drama öğretmenin görev tanımlanması yapılmalı. Bu bizim ülkemiz için büyük eksiklik. Bence drama öğretmenliği gibi bir bölüm olmalıdır. Doğrudan lisansı olup ya da lisansı olmayıp da yan alan ya da çift ana dal verebilecek bir program olmalıdır. Bunun da yolu Güzel Sanatlar Bölümünün resim, müzik gibi drama eğitimi anabilim dalının olması gerekiyor. Bunu henüz başaramadık. Bu görev tanımı olmadığı için de şu anda Türkiye’de bu süreci ya da ihtiyacı karşılayan kurumlar vardır. Birincisi Ankara Üniversitesi ve Anadolu Üniversitesi’nde bulunan lisansüstü programlar (tezli ve tezsiz) diğeri Halk Eğitim Merkezlerinde verilen kimisi çok kısa süreli kimisi 100 saatlik drama öğretmenlik programı bir diğeri de özel kurslar statüsünde 320 saatlik drama öğretmenliği liderliği kurslarını veren bu eğitimden geçen kişiler drama eğitmenleri ihtiyacını karşılıyor. Bunların arasında en güzel örneğidir. Şu ana kadar on milyonun üzerinde kişi bu eğitimi almıştır. Ama çok niteliksel anlamda sıkıntılar olduğunu biliyorum. Nicel olarak sayı çok fazla ama işte 20 saatlik eğitim alan da bu eğitimi verebiliyor. 320 saatlik alan da bu eğitimi verebiliyor. Bu biraz mevzuatla da ilgili bir şey söz gelimi; Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı’nın yaptığımız görüşmede; öğretmenlerin alan ve görevleriyle ilgili bir çizelge var. Orada drama dersi var. Drama dersini verebilecek kurumlardan bahsediyor. Birinci madde: drama dersi; drama- oyunculuk bölümlerinden mezun olan öğretmenler verebilir diyor. Türkiye’de drama ve oyunculuk eğitimi veren iki özel üniversite var. Birisi İstanbul Aydın Üniversitesi, diğeri Girne Amerikan

Üniversitesi. Bu üniversitelerin programları da tamamıyla tiyatro ve oyunculuk üzerinedir. Seçimlik ders daha yok. Ankara Dil Tarih’de ve Hacettepe’de seçimlik ders var. Bunlar da bu dersi vermeye yönelik almıyorlar. Daha çok oyuncu ve profesyonel oyuncu eğitmek için veriyorlar. İkinci madde: Buradan mezun olan öğretmenler (kaldı ki buradan mezun olan öğretmen yok) lisans ya da yüksek lisans da bu dersi aldığını gösterir. Bu ne demek; ben lisansta fizik okuyorum. Seçmeli ders olarak drama dersi aldım. Bu dersi verebilirim. Herhangi bir bölümde bir ders almanız bu dersi vermeye yeterli kılıyor. YÖK bütün öğretmenlik programlarını yeni değiştirdi. 20-30 öğretmenlik programıyla eğitimde dramayı mesleki seçimlik haline getirdi. Okulöncesi ve sınıf öğretmenliğinde zorunlu hale getirdi. Diğerlerinin tamamında drama seçimlik derstir. Bu ne demektir; Talim Terbiye’ye göre transkriptin de bir kere bu dersi almış olan kişi drama öğretmenliği yapabiliirdi. Üçüncü madde: (bence en doğru madde bu) içeriği ve süreci bakanlıkça belirlenen eğitimleri tamamlayan ve sertifika alan öğretmenler bu dersi verebilirler. Diğer bir hata; Türkçe öğretmenlerinin verebileceği dersler arasında drama var.

İlk kez çağdaş drama derneği bir program yazdı fakat biz tabii görevlendirme de yaptık. Normalde nicel olarak sayısı fazla olan ama nitel olarak çok fazla sıkıntılara dönüşebilecek olan eğitim veriyorlar. Hiçbir tiyatrocu bu eğitimi almadan drama eğitimi veremez. Hiçbir okul öncesi doğrudan bu eğitimi alamazsa, drama eğitimini veremez. Bu şuna benziyor, ben eğitimi bilimleri programlama lisans bölümünde okudum. Diyelim ki yabancı dilim Almanca seçmeli bir ders aldım İngilizce. Dolayısıyla ben lisanstan sonra istersem İngilizce dersi vereceğim. Baştan baktığımız zaman, üniversite, milli eğitim bakanlığı ve sivil toplum işbirliği ile bunun netleşmesi lazım. Yani, bunun bir kere görev tanımı yapılmalı. Bu öğretmenlik tanımı olarak yapılmalı. Mümkünse esas alan, yan alan, ya da çift ana dal olarak yapılmalı. Benim kişisel görüşüm; yan alan olsun ya da çift anadal. Fakat yüksek eğitimini yapan isteyen herkes isterse sınıf öğretmenliği okusun isterse diş hekimliği okusun ben okurken de 30 kredilik drama dersi alacağım desin. O diplomayla da mezun olsun. Sisteme girdiğinde ister sınıf öğretmenliği yapsın ister drama öğretmenliği ister diş hekimliği yapsın ister drama öğretmenliği. Biz Avrupa’da drama öğretmenliği konusunda yine de iyi durumdayız. Bir kere devlet programında onaylanmış iki tane lisans program var. Bu çoğu yerde yok. Almanya başlayan ülke olmasına rağmen yok. Fakat biz bunu çok ifade edemiyoruz. Yani Türkiye’nin yaratıcı drama, eğitimde drama geçmişi çok iyi ancak bu üç dört biriminin birleşik güdümü sağlaması gerekiyor. Burada çok büyük bir iletişim sorunu yaşıyoruz.

Sayın Bakanımızın açıkladığı yeni eğitim programına göre derslerin sayısını azaltıp daha çok spor, sanat, drama derslerinin artması söz konusu siz ne düşünüyorsunuz bu konuda?

**BEDEN EĞİTİMİ,
RESİM, MÜZİK
ÖĞRETMENLERİYLE
ÖĞRENCİNİN
İLİŞKİSİ ÇOK İYİDİR.
NEDEN? YAKINDIR
ÖĞRENCİYE.
ÖĞRENCİ DE
KENDİSİNİ YAKIN
HİSSEDER. SEVİLİR,
SORUNLARINI ONLA
PAYLAŞIR.**

Okul sadece dersle, okul içi etkinlikle sınırlı değildir. Oysa en büyük kazanımları biz sosyal etkinliklerde sağlıyoruz. Çocuk halk danslarına gittiği zaman sınıfta öğrenemediği şeyi halk dansında çok rahat verebiliyorsunuz. Çocuk hemcinsi tanıyor, karşı cinsi tanıyor. Ulusunu, kültürünü tanıyor. Dans ediyor, spor yapıyor, müzik yapıyor, halk biliminin içinde oluyor, psikolojinin içinde oluyor. Yani herkesin küçümsediği bir halk oyunuyla bir çocuğa dünya kadar şey kazandırırız. Bir tenis, bir voleybol sınıfı içinde veremediğiniz birçok şeyi kazandırıyor. Ekip ruhunu, sporu, enerjiyi, birlikteliği, hareketi aynı zamanda kendini tanımayı, karşı cinsi tanımayı, birlikte hareket etmeyi, özgüvenini geliştirmeyi sağlar. Mesela, öğretmen ve öğrenci ilişkisinde her zaman bir pazarlık olur değil mi? Öğrenci çok saygı duyar ama eninde sonunda bir not alacaktır. Sınıfın dışına çıktığınızda bu tür ilişkilerde görürsünüz ki beden eğitimi, resim, müzik öğretmenleriyle öğrencinin ilişkisi çok iyidir. Neden? Yakındır öğrenciye. Öğrenci de kendisini yakın hisseder. Sevilir, sorunlarını onla paylaşır. Daha rahat yol gösterir. Çünkü gerçek ve doğal iletişim kuruluyor. Beraber yolculuk yapılıyor, bir müsabakaya gidiliyor, müzeye geziliyor. Kısacası bunlar önemli değerlerdir.

Drama ve oyun ilişkisi çok önemli ve siz oyunla ilgili bilimsel çalışmalar yapmış bir akademisyen olarak neler söylemek istersiniz?

Oyun çocuğun en doğal dilidir. O dili çocuğun elinden alırsak, çocuk dilsiz kalır. Somut örnek verelim; okula gitmeyen çocuğun sokakta en ciddiye aldığı etkinlik nedir? Oyundur. Oyun oynar, eve gelmez, yemek yemeyi unutar. Çünkü arkadaşları vardır, herkes eşittir, kuralları kendi belirler. Öğrendiği bir oyunu oynar ve inanılmaz eğlenir, haz duyar, rekabet duygusunu yaşar, rollere girer, kendiliğindendir ve doğal olarak kendi dilinin oluşturduğu bir süreçte yaşar. Dikkat edelim, okula başlar çocuk. Serbest bir zamandan sınıfa girdiğinde pat diye kurallarla başlar. Sen şu kadar sürede öğreneceksin, teneffüsler olacak. İhtiyacını teneffüste gidereceksin. Çünkü kuralları öğretmek zorundayız. Teneffüs oluyor çocuk hızla koşarak dışarı çıkıyor. Tersini yaptığımız sürece biz başarılı oluruz. Yani çocuk, sınıfa da koş koş gelebiliyorsa eğer, bahçede bulduğu enerji atmayı sınıf içinde de buluyorsa o aman biz bunu başarırız. Dışarıda oyun var, serbestlik var, hareketlilik var. Niçin bunu kısıtlıyoruz ders içinde? Sınıf içinde oyun oynanacak, gürültü yapılacak. Öğretmen sınıf yönetimini iyi yapamadığından değil, oyunun oynandığı yerde gürültü olur. Cıvı cıvı olsun her yer. Dolayısıyla oyun çocuğun doğal dilidir. Herkesin doğal dilidir. Oyunlar çocuğa özgü gibiymiş gibi algılanır. Survivor bir oyun değil midir? Futbol bir oyun değil midir? Kahveye gittiğimiz zaman yetişkin erkekler ne oynuyor? Kâğıt oynuyor, okey oynuyor. Bunların hepsi bakın bir oyundur. Oyunun oynanmadığı bir an yoktur. Dolayısıyla biz çocuğun elinden bunu alıyoruz. Dersleri oyunlarla yapabiliriz. Doğrudan oyun dersi konulabilir. Bir oyun çocuğun enerjisini atmasına

neden olabilir. Hem rahatlamasını, hem de gerçekten sağlıklı bir şekilde gelişmesini sağlar. Drama da oyundan çok beslenen bir alandır. Özellikle ısınma etkinlikleri oyunlarla yapılır. Oyunla çok daha rahat kaynaştırırsınız. Bir alman'ı, ingiliz'i, fransız'ı, türk'ü değişik etnik ve kültürdeki kişileri bir araya getirelim. Hiç biri aynı dili konuşmasın. Oyunun kurallarını anlatalım. Her biri çok rahatlıkla bu oyunu oynar. Her birini tek sıraya koyalım. Önlerine de bir Antep halk oyunları öğretmeni koyalım. Hiç konuşmadan sadece o hareketleri ona öğretebilir. Yani oyun dediğimiz şey, dil bariyerini ortadan çok rahatlıkla kaldırır. Nitekim futbol bir oyun ve birbirinden farklı kültürdeki insanlar bir araya geliyor. Bir topun peşinden koşarak oyun oynuyorlar. Biz de o zaman bu evrensel ve uluslararası dili neden kullanmayalım? Öğretmen de çok rahat çocukla iletişim kurar. Enerjiyi attığı zaman sınıfta rahat olacaktır çocuk. Bırakın enerjiyi oyunla atalım. Drama da böyle bir şey. Ben şöyle söylüyorum; bütün öğretmenler drama eğitiminden mutlaka geçmeli. Her çocuğun yaşamında en az bir kere drama olmalı.

Hem öğretmenler drama dersi almalı. Böylece her branş öğretmeni kendi dersinde dramayı yöntem olarak kullanabilir. Drama dersten bağımsız olarak çok fazla yer almalı. Özel okullarda hemen her kademede ders olarak seçilebiliyor. Milli Eğitim Bakanlığı'nda 5 ve 6. Sınıflarda sadece seçimekim bir ders. Genel araştırma şunu gösteriyor ki; her şeye rağmen drama Ankara'da ilk ikide. Türkiye genelinde üçüncü sırada en çok tercih edilen derslerden biri konumundadır. Bu her şeye rağmen çok talebin olduğunu gösteriyor. Çünkü anne babada görüyor ki birebir olumlu katkısı var. Çocuk müzikte de bir şey öğrendiği zaman yolda başlıyor söylemeye. Eve gidiyor şarkıyı söylüyor ve anne baba onu net görüyor. Dramada da yaşantısına aniden tepkiyi veriyor. Aldığı eğitimi evde net görüyor. Diğer matematik, fen, kimya gibi alanlar sürece bağlı alanlardır. Bugün okulda ne yaptın dediğinizde çocuk ne güzel doğaçlamalar yaptık diyebiliyor da türev, integral öğrendik diymiyor. Bu kadar yaşantıdan kopuk hale getiriyoruz. Bu yüzden de bence öğretmenin en doğal dili dramadır, oyundur. Öğretmen de oyunun içinde olmalıdır. İyi bir öğretmen öğrencisini her zaman ana yoldan götüren, tehlikesiz, yüzde yüz güvende götüren öğretmen her zaman iyi bir öğretmen değildir, iyi bir öğretmen ana yolda çocukları götürürken bilinçli olarak yollara, bazen gizemli yollara sokarak o bilinmenin keşfini ve merak unsurunu yaşatıp yol gösterip sonunda çocuk ana yolu tekrar bulamazsa yeniden onu ana yola çıkartmayı becerebilen öğretmendir. Dolayısıyla böyle öğretmenler risk alırlar ve birlikte bulma, keşfetme duygusunu yaşayan öğretmen çocukla da çok sağlıklı bir dil kurar ve sistem çok daha rahat olur. "Dünyayı değiştirmek istiyorsak önce kendimizden başlamalıyız" cümlesi gayet tabii öğretmen için de geçerlidir. Öğretmenlerimizin o kadar çok sorunu var ki ama bu sorunların arkasına sığınıp da sınıf içerisinde bir şey yapmamazmeliyiz. Yani öğretmenin en büyük sıkıntısı ekonomik, özlük hakları, kalabalık sınıflarda ders yapma. O zaman sınıfta hiçbir şey yapmayalım mı sorusuna; o zaman bize idealist, enerjik, etik değerleri oturmuş öğretmenler gerekiyor. Her şey öğretmenin o bilgisini birikimini aktaran öğretmenler yani aslında öğretmenler sadece üzerlerine düşen görevleri yapsalar, veliler kendi üzerlerindeki rolü oynasa, yöneticiler, bürokratlar kendi rollerini oynasalar hiçbir sıkıntı olmayacak. Öğretmenler öyle bir noktada ki şimdi öğretmenlik rolünün dışında her rolü oynamak zorundalar. Sınıfını boyamak zorunda... Yerine göre psikologluk yapmak zorunda. Yerine göre annelik yapmak zorunda, yerine göre babalık yapmak zorunda. Gayet tabii bu öğretmenliğin en güzel tarafı... Eğitimciler kadar güzel ve kutsal bir meslek yok gibi sanki...

**İYİ BİR ÖĞRETMEN
ÖĞRENCİSİNİ
HER ZAMAN ANA
YOLDAN GÖTÜREN,
TEHLİKESİZ, YÜZDE
YÜZ GÜVENDE
GÖTÜREN ÖĞRETMEN
HER ZAMAN İYİ
BİR ÖĞRETMEN
DEĞİLDİR, İYİ BİR
ÖĞRETMEN ANA
YOLDA ÇOCUKLARI
GÖTÜRÜRKEN
BİLİNÇLİ OLARAK
YAN YOLLARA,
BAZEN GİZEMLİ
YOLLARA SOKARAK O
BİLİNMEZİN KEŞFİNİ
VE MERAK UNSURUNU
YAŞATIP YOL
GÖSTERİP SONUNDA
ÇOCUK ANA YOLU
TEKRAR BULAMAZSA
YENİDEN ONU ANA
YOLA ÇIKARTMAYI
BECEREBİLEN
ÖĞRETMENDİR.**

runda, yerine göre babalık yapmak zorunda. Gayet tabii bu öğretmenliğin en güzel tarafı... Eğitimciler kadar güzel ve kutsal bir meslek yok gibi sanki...

ÇOCUK
DOSTU
ÇANKAYA

PROJELER

Çankaya Milli Eğitim Müdürlüğü Çocuk Dostu Şehir Ankara Uygulamaları “Çocuğa Verilecek Eğitim Geleceğimizdir” Konulu Seminer Gerçekleştirildi

Ankara Valiliği Çocuk Dostu Şehir Ankara Uygulamaları kapsamında Çankaya İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü Koordinatörlüğü tarafından Çocuk Dostu Şehir Ankara Uygulamaları okul temsilcisi öğretmenlerine “Çocuğa Verilecek Eğitim Geleceğimizdir” konulu seminer 6 Mart Çarşamba günü 10.00-16.00 arasında Pinar Eğitim Kurumlarında gerçekleştirildi.

Çankaya İlçe Millî Eğitim Müdürü Mustafa Özel’in konuğu olarak A.Ü.Eğitim Bilimleri Fakültesi Öğretim Üyelerinden Prof.Dr. Sedat Sever “Çocuk-Gençlik Edebiyatı ve Okuma Kültürü”, Doç. Dr. Mustafa Sever “Eğitim Felsefesi ve Nitelikli Öğretmen”, Emniyet Genel Müdürlüğü Çocuk Gelişim Uzmanı Nil Dolamaç “Madde bağımlılığı konularında seminer verdi.

Hedefi kapsamında CDŞA Uygulamaları Çerçevesinde bilinçlendirici eğitimler ve Etkinlikler Düzenlemek olan bütün çocukların sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif etkinliklerden yararlanmalarına yönelik planlamalar yapmak olan seminere Çankaya İlçe Millî Eğitim Müdürlüğüne bağlı tüm resmi ve özel okullardan gelen okul temsilcisi öğretmenler katıldı.

Büyük bir ilgi ile izlenen seminer hakkında Çankaya İlçe Millî Eğitim Müdürü Mustafa Özel “Çocuk dostu okul modellerinde pedagojik mükemmellik ve performans sonuçlarının oldukça ötesine geçen bir kalite kavramı ile odak noktamız olan çocuklara, evrensel değerlere saygılı, sorumluluklarını bilen işbirliğine dayalı temel bilgi, tutum, değer ve becerileri kazandırmaktır. Öğrencilerimize verilen eğitim; onların bilgi ve becerilerini kendilerine ve topluma değer katacak yönde uygulayacakları ortamlar hazırlamaktır.

Bu bağlamda; Üniversiteler başta olmak üzere 36 paydaş kurum işbirliği ile; Müzeler, Sanat Galerileri, Bilim Merkezleri ile birlikte faaliyetlerin planlanması, katılımların sağlanması konularında işbirliği yapmak önceliğimizdir.

Seminere katılan öğretmenler “İlçe Millî Eğitim Müdürümüz Sayın Mustafa ÖZEL’in destekleri ile Çankaya’da; **“ÇOCUKLAR İÇİN; ÇOCUKLARLA BİRLİKTE ÇOCUK DOSTU ŞEHİR”** olma yolunda ilerliyoruz dediler.

Seminere İlçe Millî Eğitim Müdürü Sayın Mustafa ÖZEL’ Şube Müdürleri Şerafettin DELİALİOĞLU’, Hasan Hüseyin ÖZİPEK, İl Millî Eğitim Müdür Yardımcıları Hüseyin BALTUTAR, Hayri DORRUEK, İl Millî Eğitim Şube Müdürü Mahmut ÖZSOY, Özel Pınar Eğitim Kurumları Müdürü Kemal ŞAHİN ve temsilci öğretmenler katıldı.

Öğretim Metodolojisinde Atölye Kavramı

Eğitimlerin özelden bireye ve genelde de öğrenciye katkı sağlayabilmesi için edinilen bilgilerin uygulamaya aktarılabilir olması; bir diğer ifade ile bireylerin uygulama becerisi edinmeleri çok önemlidir. Toplumların herhangi bir gelişim aktivitesinden beklentileri budur. Çünkü iletişim teknolojilerinin bu kadar gelişmiş olduğu günümüzde her türlü bilgiye ulaşabilmek zaten çok kolay. Eğitime gitmekteki amaç sadece bilgi edinmek değil, uygulama becerisi kazanmak olduğu görülmektedir.

Bu amaçla Çankaya İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü olarak okullarımızda;

TARIM ATÖLYESİ

MASAL ATÖLYESİ

BİLİM ATÖLYESİ

HAYAL ATÖLYESİ

DRAMA ATÖLYESİ

MUTFAK ATÖLYESİ açılmış ve uygulama çalışmaları programlı olarak yürütülmektedir.

Çankaya Çocuk Dostu Şehir Birimi ve 15 Temmuz Şehit ve Gazi Yakınları Nallıhan Gezisinde Buluştular

Çankaya Kaymakamlığı İlçe Millî Eğitim Müdürlüğü Çocuk Dostu Şehir Uygulamaları kapsamında, 15 Temmuz Demokrasi Şehitleri ve Gazi çocukları ile yakınları için planlanan Millî Birlik ve Maneviyatı Güçlendirme Gezisi Nallıhan Belediyesi'nin katkılarıyla 2 Kasım 2016 Çarşamba günü gerçekleştirildi.

Geziye, Çankaya İlçe Millî Eğitim Şube Müdürü Methi Çelik başkanlığında Çocuk Dostu Şehir Uygulamaları İlçe Koordinatörleri, Şehit ve Gazi aileleri, yakınları ve Okul Müdürleri katıldılar. Nallıhan Belediye Başkanı İsmail Öntaş, eşi Aydan Öntaş, Başkan Yardımcısı Gökhan Arıcı, Kültür ve Sosyal İşler Müdürü Hamiyet Balcı ile diğer Belediye personeli tarafından belediye toplantı salonunda kabul edilen konuklara, Nallıhan'ı tanıtan film izletilerek sunum yapıldı. Nallıhan Belediyesi konuklara yapılan sunumun ardından; Tapduk Emre Türbesi, Akdere Köyü, Nallıhan Çarşısı gezildi. Sarıyar Barajı tekne gezisinin ardından yöresel ikramlar sunuldu. Millî Birlik ve Maneviyatı Güçlendirme Gezisi'nde, Tapduk Emre Türbesi dualarla ziyaret edildi.

15 Temmuz silahlı darbe teşebbüsünde, 17 yaşında oğlunu şehit veren anne, torununu şehit veren anneanne, eşini şehit veren genç hanım, damadını şehit veren kayınvalide, babalarını, ağabeylerini

şehit veren çocuklarımız kendilerini çok özel hissettiklerini belirterek” “Bu teşebbüse karşı durarak demokrasiden ve vatanımızdan vazgeçmeyeceğimizi, hainlere meydanı boş bırakmayacağımızı gösterdik. Acılarımız çok büyük olsa da “Vatan Sağ Olsun” dediler. Anneler, şehitlik mertebesine ulaşan evlatlar yetiştirmekten onur ve gurur duyduklarını ifade ettiler. Böyle bir organizasyonda bir arada bulunmaktan ve yüreklerine gömdükleri bu büyük acıdan biraz olsun uzaklaştıklarını belirterek, Çankaya Kaymakamlığı’na, İlçe Millî Eğitim Müdürlüğüne ve Nallıhan Belediyesi’ne teşekkür ettiler.

“Şehitlik ve Gazilik” onurunu yaşayan aileler ve çocukları arasında kaynaşma ve yakınlaşma ortamı sağlanan gezide, konuklar bu etkinlikten büyük bir mutluluk duyduklarını ve maneviyatlarını güçlendirdiğini ifade ederek tekrar birlikte olmak dilekleriyle vedalaştılar.

Çankaya ÇDŞ ile Okullarda Toplanan Oyuncaklar Tüm Ülke Çocuklarına Ulaştırıldı

PROJE: ÇOCUKSUZ OYUNCAK; OYUNCAKSIZ ÇOCUK KALMASIN

Çocuk Dostu Şehir Çankaya kapsamında okul temsilci öğretmen ve öğrencilerimizle birlikte 'Oyuncak Kumbarası-Oyuncaksız Çocuk Kalmasın-Oyuncağın Son Kullanım Tarihi Yoktur' projesi gerçekleştirdik.

Projenin Amacı: çocuklarımıza kendileri ve dünya hakkında çok şey öğreten oyuncaklar; düş gücünü kullanmayı, dikkat sürelerini artırmayı, sosyal beceriler edinmeyi, eşyalara değer vermeyi, sanatsal becerileri ortaya çıkartmayı, kardeşlik bilinci vererek paylaşmayı ve değerleri öğretmektir. Bu amaçla yürütülen projede Altındağ, Haymana, Ayaş, Mamak, Bâla, Çamlıdere, Malatya, Ağrı, Kars, Siirt, Şırnak il - ilçeler ile buralarda bulunan Suriye'li-Irak'lı sayısız öğrenciye ulaşıldı.

Çankaya Millî Eğitim Müdürlüğü Çocuk Dostu Şehir Ankara Uygulamaları İlçe Koordinatörlerinin her okulda bulunan okul temsilci öğretmen ve öğrencilerle birlikte başlattığı "Oyuncak Kumbarası" projesi ile sloganı yine çocuklar tarafından belirlenen 'Oyuncaksız Çocuk Kalmasın - Oyuncağın Son Kullanım Tarihi Yoktur' projesinde toplanan oyuncaklar yurdun dört bir yanına ulaştırıldı.

Çankaya Milli Eğitim Müdürü Mustafa Özel ve Şube Müdürü Methi Çelik önderliğinde İlçeye bağlı tüm okullarda gerçekleştirilen projede Çocuk Dostu Şehir temsilci öğretmenleri- velileri ve 50.000 öğrencinin desteği ile; bilinç-özgüven işbirliği-sorumluluk ve değerlerimizi güçlendirerek hedeflerimizi kazandırmak amacı ile yapılan proje amacına ulaşarak 100.000 oyuncak Türkiye genelindeki çocuklara iletilmiştir.

Çankaya ÇDŞ temsilcileri "Hep birlikte elele verdik, güzel yurdumuzun dört bir yanına ulaştık..." "OYUNCAKSIZ ÇOCUK KALMASIN" dedik ve başardık, mutluyuz..." dediler.

Çankaya Millî Eğitim Müdürlüğü Çankaya Çocuk Dostu Şehir Uygulamaları kapsamında gerçekleştirilen Proje devam edecektir.

<http://www.star.com.tr/ankara/oyuncaksiz-cocuk-kalmedi-haber-1182896/>

- ANKARA Haberler › Ankara
- 03.02.2017 17:02 -
- Oyuncaksız çocuk kalmadı
- Çankaya'da 'Oyuncak Kumbarası, Oyuncaksız Çocuk kalmasın ve Oyuncakın Son Kullanım Tarihi Yoktur' Projesi kapsamında toplanan oyuncaklar, ihtiyaç sahibi çocuklara dağıtıldı.

<http://www.ahaber.com.tr/gazete-mansetleri/haberturk-ankara/2017/02/07>

GELENEKSEL OYUNLARIMIZ

Toplumlar, kültürünü ve sahip olduğu değerlerini koruma, bu değerleri gelecek nesillere işlevsel araçlarla ulaştırma amaç ve kaygısına sahiptir ki; geleneksel çocuk oyunları kültür taşıyıcı- eğitici-öğretici yapısı ve uygulanışı ile bu araçlardan biridir. Geleneksel çocuk oyunlarının toplumun değerlerinden beslenmiş olmakla kolektif bilinç temsilcisi ürünler olması, bu ürünlerin popüler kültür öğeleri karşısında dünden daha fazla hassasiyetle muhafazasını gerekli kılmaktadır. Popüler kültürün hayatımızın bütün safhalarında, geleneksel kültüre dönük bastırıcı, yok sayıcı, unutturucu etkisi, toplumsal dinamikler üzerinde her geçen gün telafisi zor hasarlara neden olmaktadır. Bu doğrultuda geleneksel çocuk oyunlarının kişisel gelişim sürecinde, değerler eğitimi açısından katkısıönemlidir. Öğrendiklerimizin çoğunun yakınlarımızdan çevremizden öğrenildiği, özellikle çocukluk devresinde semboller eşliğinde hayat bulan geleneksel oyunların zamanla davranışa dönüştüğü göz önüne alındığında, çocuk gelişimi açısından geleneksel oyun kültürünün ne denli önemli olduğu daha net bir hale gelmektedir. İçerisinde yaşanan toplumun değer yargıları etrafında neyin iyi, neyin kötü olduğu konusunda bir dizi somut veya soyut mesaj içeren geleneksel çocuk oyunları, toplumsal düzenin sağlanmasında tartışmasız bir öneme ve misyona sahiptir.

Müzede Drama Uygulamasının Amacı Nedir?

Müzeler, bir toplumun tarihi, kültürel, doğal vb. değerlerinin toplandığı, korunduğu ve eğitsel amaçlarla sergilendiği mekânlardır. Müzeler, eğitimde etkin olarak kullanılması gereken en önemli araçlardan birisi olmalıdır. Bu konuda öğretmenlerin yeterli bilgi ve yaşantıya sahip olmamaları yüzünden müzeler eğitim amaçlı yaşanan ve tüketilen materyaller olma özelliğine sahip olmamaktadırlar. Müze eğitimi öğrenciler açısından, sadece müzede gezmeleriyle sınırlı değildir, müzede eğitim programları ve müze dışı eğitsel etkinlikleriyle bir bütündür. Müze eğitimi programlarında etkin olarak kullanılabilecek yöntemlerden birisi eğitimde yaratıcı dramadır. Eğitimde yaratıcı drama bilişsel, duyuşsal, devinişsel öğrenmeleri destekleyebilen ve gerçekleştirebilen bir öğretim yöntemidir. Bu nedenle müze eğitimi programları içerisinde eğitimde yaratıcı dramaya yer verilmesi, müzeden sağlayabileceğimiz kazanımların en üst düzeye çıkmasına olanak sağlayabilecektir.

Bu amaçla Çankaya İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü olarak öncelikle iki yüz elli okul temsilcisi öğretmenimize ve her yaştan altıyüzelli öğrencimize, koordinatör öğretmenlerimiz tarafından PPT Pul Müzesinde drama yöntemi ile müze eğitimi verilmiş ve öğretmenlerimizden alınan geri dönüş formlarından uygulamanın amacına ulaştığı görülmüştür.

Çocuk Dostu Şehir Çankaya kapsamında; 250 Okul Temsilci Öğretmenine PTT Pul Müzesinde 'Eğitici Eğitimi' konulu; Okul Dışı Öğrenme Ortamları, Müze Eğitimi ve Yaratıcı Drama eğitimleri verildi. Bu kapsamda okullarımızda eğitim gören 1000 öğrenciye Müzede Drama Yöntemiyle eğitimler verildi. PTT A.Ş Genel Müdürlüğü ve PTT Pul Müze Müdürlüğü ile personeline desteklerinden dolayı teşekkür ediyoruz.

DEĞERLENDİRME FORMU

3. Fikrinizi: Çok akıcı olmasına ve ilgi çekici olmasına göre değerlendirin.

4. Disiplini: Yeni bilgiler ve yeni temeller üzerine değerlendirin.

PTT Pul Müzesi Sergi Açılışı

Çocuk Dostu Şehir Çankaya Koordinatör öğretmenleri tarafından eğitim öğretim yılı içerisinde düzenlenen "Okul Dışı Çocuk Dostu Mekânlar Müzelerde Oyunla Öğrenme Yöntemi Drama" PTT Pul Müzesi'nde yapılan çalışmaların fotoğraflarından oluşan sergi açıldı.

PTT Yönetim Kurulu Başkanlığı ve Genel Müdürlüğünün verdiği destekle yürütülen çalışmaların sergi açılışına, İlçe Millî Eğitim Müdürü Mustafa Özel, Şube Müdürleri, okul müdürleri, öğretmenler, öğrenciler ve davetliler katıldı.

PTT Pul Müzesi'nde İlçe Koordinatörü Selda Doğan tarafından, oyunla müze kültürü vermeyi hedefleyen 250 öğretmen ve 1000 öğrenciye eğitim verildi, bu eğitimler fotoğraflarla belgelendi. Drama eğitimlerini içeren fotoğraflar Ulus PTT Pul Müzesi'nde sergileniyor. Sergide ayrıca müzede drama eğitimi alan öğrencilerin PTT A.Ş. Genel Müdürlüğüne ve müze personeline yazdıkları mektuplar da sergilendi.

Engelsiz Sanat Projesi

Çocuk Dostu çalışmaları kapsamında Çankaya İlçe Koordinatörleri tarafından "Engelsiz Sanat Etkinliği" düzenlendi.

Engelsiz sanat etkinliğinde yer alan fotoğraf çalışmasında öğrenciler önce fotoğraf sanatı konusunda uzman kişilerden dersler aldılar. Öğrencilerin keyifle aldıkları fotoğraf derslerinden sonra çektikleri fotoğraflardan oluşan sergini açılışını Çankaya Kaymakamı Kadir ÇAKIR, İlçe Milli Eğitim Müdürü Mustafa ÖZEL, Millî Eğitim Müdür Yardımcıları, İlçe Şube Müdürleri, öğretmen-öğrenci ve velilerin yanı sıra çok sayıda davetli katıldı.

Türk Halk Müziğinin Duayen Sanatçısı Gülşen KUTLU'nun bir konser verdiği etkinlikte İlçe Koordinatörü Selda Doğan tarafından çalıştırılan öğrencilerin engelsiz arkadaşları ile birlikte Türk Büyüklere, Atatürk Posterleri ve Türk Bayrakları ile gerçekleştirdikleri dans gösterisi izleyicilerden büyük alkış aldı.

Engelsiz sanat etkinliği çerçevesinde İlçe Koordinatörü Nuray Değirmencioğlu, Profesyonel Fotoğraf Sanatçıları Halil Dişli, Ceyhan Özener, Sabiha Sungur tarafından verilen 2 aylık fotoğraf eğitimi sonunda Eymir Gölü çevresi ve kapalı mekanlarda yapılan çekimlerden oluşan fotoğraflar sergilendi.

08 Etkinlik

Çocuk Dostu Posta Pulumuz

PTT Genel Müdürlüğü tarafından hayata geçirilen 'Kişisel ve Kurumsal Pul' baskı projesi yoğun ilgi çekmektedir. Bu kapsamda; ÇDŞU'nun daha fazla yaygınlaşması ve tanıtımının yapılabilmesi amacıyla Çocuk Dostu Şehir Ankara Uygulamaları logosu' nun bulunduğu pul bastırılmıştır.

Öğrencilerimize Filateli'yi tanıtarak- yönlendirmek, kaybettiğimiz değerlerden olan mektup ve kartpostal göndermek alışkanlığını yeniden kazandırırken Türkçe'yi etkili kullanma becerisi kazandırmak, koleksiyonculuğu artırmak amacıyla PTT Genel Müdürlüğü tarafından hayata geçirilen 'Kişisel ve Kurumsal Pul' baskı projesine ÇDŞU Ankara olarak katkı sağlamak amacıyla uygulamanın daha fazla yaygınlaşması ve tanıtımının yapılabilmesi için Çocuk Dostu Şehir Ankara Uygulamaları logosu'nun bulunduğu pul bastırılmıştır.

09 Sergi

23 Nisan Dostluk Sergisi

23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı kapsamında Rus Büyükelçiliği Okulu öğrencileri ile birlikte "Dostluk" temalı resim sergisi açıldı.

Güzel Sanatlar Lisesi Öğrencilerimizle Türkiye’de Bir ‘İlk’i Gerçekleştirdik

Son yıllarda eğitimin birçok alanında kalıcı öğrenme sağlamak için, aktif eğitim sistemine geçilmektedir. Günümüzde aktarıcı ve yorumlayıcı işlevlerinin yanı sıra müzeler, yaşam boyu öğrenme içinde güçlü birer merkez olarak kabul edilmektedir ve aktif, canlı, katılımcı, yaratıcı mekanlar olmalıdır. Bu süreçte müzelerde katılımcıların müze deneyimini geliştirmek için yeni yaklaşımlar geliştirmek gerekmektedir. İnsanların tüketim alanları bildikleri, duydukları, gördükleri ve dokundukları ile sınırlıdır; bu durumda müzeler, ziyaretçilerinin duygu, düşünce ve istekleri hakkında bilgi sahibi olarak onları yönlendirecek belli yaşantı deneyimleri kazandırmanın yanı sıra kültürel bilinçlendirmeye ve eğitime katkı sağlayan, toplum yararına kurumlar olmalıdır.

Yaratıcı dans etkinliklerinin müze eğitim programlarında kullanımı, öğrenenlerin aktif olarak eğitime katılmasını sağlayacaktır. Dolayısı ile müze ile öğrenen arasında kurulacak yakın iletişimle, pasif bilgilendirme yerini aktif bilgilendirilmeye bırakacak ve giderek bireyi dolayısıyla toplumu bilinçlendirecektir.

Bu araştırmanın genel amacı;

1. Müzelerde uygulanan yaratıcı dans çalışmalarının bireylerin yaşantısına deneyim açısından etkisinin,
 2. Müzelerde gerçekleştirilen yaratıcı dans çalışmalarının bireye fiziksel, zihinsel, sosyal ve duygusal etkisinin,
 3. Müzelerde beden ve hareket yoluyla kalıcı öğrenmeye etkisinin,
 4. Araştırma sonrasında katılımcılarda anlamlı bir fark yaratıp yaratmayacağının belirlenmesidir.
- Genel amaca ulaşmak üzere aşağıdaki sorulara yanıt bulmak hedeflenmiştir:

Fiziki açıdan;

1. Yaratıcı dans eğitimi sayesinde katılımcılarda hareket ve egzersiz yoluyla bedensel farkındalık, kontrol, denge, ve koordinasyonunu artırabilecek mi? Mekan olarak müzelerde bunu nasıl yapabilecek
2. Katılımcıyı aktif olarak hareket ettirebilecek mi? Müzelerdeki nesneler buna ne kadar aracı olacak

Sosyal açıdan;

1. Grup çalışması yoluyla başkalarıyla işbirliği yapmayı benimseyecek mi?
2. Alanı paylaşarak ve diğer dansçılarla güvenli bir şekilde etkileşim kurarak kendine özgü disiplin uygulamayı becerebilecek mi ?
3. Bireysel farklılıkların değerini keşfetmeyi ve farklı kültürel ifadeleri değerlendirebilmeyi keşfedebilecek mi?

Duygusal Açıdan;

1. Hareket yoluyla duygularını ifade ederek beden farkındalığı kazanabilecek mi?
 2. Benlik saygısını pozitif ve rekabetçi olmayan deneyimler yoluyla arttırabilecek mi?
 - 3 Hareket ve ses yoluyla kendi düşüncelerini ifade etmeyi duygularına yansıtabilecek mi?
- Zihinsel Yararlar;
1. Hareket problemlerini çözme deneyimi ile problem çözme becerileri gelişebilir mi?
 2. Dinleme ve yönergeleri izleme yeteneğini güçlendirebilecek mi?
 3. Hareket desenlendirme yoluyla mekan olarak müzelerde kalıcı öğrenme sağlanabilecek mi?

Bu amaçla Güzel Sanatlar Lisesi öğrencileri ile bu çalışmayı gerçekleştirdik.Bu çalışmadan yola çıkarak Ankara Üniversitesi stratejik ortaklığıyla çalışmamızı Ulusal Ajansa Avrupa Birliği Projesi olarak sunduk.

İSVEÇ JUNİBACKEN MÜZESİ

Hem çocuklar hem de yetişkinler için bir kültür merkezi oluşturmak üzere planlanan müze; eski moda, havasız bir kurum değil, yenilikçi, hayat ve içerik dolu ve heyecan verici bir yer...

İsveçli ünlü yazar ve ülkemizde en bilinen eseri "uzun çoraplı pippi." Olan Astrid Lindgrenin kitaplarının çoğunlukla olduğu ancak İsveç kültürüne ait masalların ve diğer yazarlarının kitaplarının adeta canlandığı fantastik bir müze Junibacken...

Amacı okuma arzusunu uyandırmak. Yaratıcılığı ve hayal gücünü teşvik etmek ve sayfalar arasındaki sihri göstermek..

Sabahtan akşama kadar sıkılmadan vakit geçirebileceğiniz devasa bina sizi bir yetişkin olarak bile büyülüyor..Çocukları düşünebiliyor musunuz?...

Bir de hikaye treni vardı ki burayı da ihmal etmemek gerek. Çocuğunuz ile birlikte bindiğiniz trenle maceraya yolculuğa hazır mısınız?..

BATIK GEMİ VASA MÜZESİ

İlk başta batık bir gemi ile ilgili ilgi çekici ne olabilir ki diye düşünebilirsiniz Fakat gemi gördüğünüz andan itibaren sizi büyülüyor. Devasa büyüklükte olan gemi, bildiğiniz 7 katlı bir bina. Baltık bölgesinin en büyük ve güçlü savaş gemisi olarak inşası planlanan Vasa gemisi, 1628 yılının Ağustos ayında suya indirildikten hemen sonra batıyor. 1961 yılına kadar deniz altında kalan gemi, battıktan tam 333 yıl sonra deniz üstüne çıkarılıyor. Vasa gemisinin bir diğer önemli özelliği, bu kadar uzun yıllar deniz altında kalmasında rağmen geminin %98'inin orijinal olmasıdır.

İSVEÇ DOĞA TARİHİ MÜZESİ

Doğa tarihi müzeleri nitelikli bilim kültürünün ortaya çıkardığı mekânlardır. Modern biyolojinin temel iskeletinin şekillenmesini sağlayan görüşler, doğayı merak eden gözlemciler sayesinde gelişmiştir. Bu gözlemcilerin gerçekleştirdikleri araştırmalar neticesinde elde ettikleri koleksiyonlarını sergiledikleri yerler ise doğa tarihi müzeleridir. Bu koleksiyonlar sayesinde önce coğrafya ile bitki ve hayvan zenginlikleri ilişkilendirilmiş, biyolojik çeşitliliğin geçmişi irdelenmeye başlanmış ve ilk olarak biyocoğrafya, daha sonra ekoloji gibi bilim dalları ortaya çıkmıştır.

Nitelikli koleksiyonlara sahip İsveç Doğa Tarihi Müzesi, Avrupa'daki doğa tarihi müzeleri arasında önemli bir yere sahip. Müzenin kuruluşuna ilişkin ilk adımların atılması günümüzden yaklaşık 275 yıl öncesine uzanıyor.

İsveç Doğa Tarihi Müzesi'ne yaptığım kısa süreli iki farklı ziyaret sonrasında, müzenin zengin koleksiyonlara sahip olduğunu gözlemledim. Örneğin kuş örneklerinin toplamı 150.000 gibi zengin bir sayıda... Ayrıca sadece İskandinavya değil Afrika başta olmak üzere Dünyanın her yerinden eserler sergilenmekte..

Doğal hayatın ve canlılığın korunması ve sürdürülebilirliği ancak bilinçli bir toplum oluşturma ile sağlanabilir. Bilinçli bir toplum oluşturmada müzelerin önemi büyüktür. Dolayısı ile müzeler bilimsel bilgiler ışığında, insanları bilimin getirebileceği ağır anlam karmaşalarına sokmadan, yalın ve aydınlatıcı bir şekilde sıkmadan bilinçlendirebilen yerlerdir

Selda Doğan
Müze - Drama Bilim Uzmanı

FEZ-Berlin

Brandenburg, Almanya'da Avrupa ve Uluslararası Eğitim ve Kültür Eğitiminde 100.000 m² açık alan ve 13.000 m² kapalı alana sahip çok sayıda etkinlik için ideal bir yer haline gelmiş olan FEZ-Berlin Çocuk Müzesi Avrupa'nın en büyük kar amacı gütmeyen; her yıl 850.000 kişinin ziyaret ettiği yaratıcı oyun, macera, eğitim ve eğlenceyi birleştiren programların, oyun modüllerinin, sanatın, fuarların, yapıların, yaşam alanlarının, küresel eğitim ile keşfetmenin güzelliğini yaşatan çocuk, genç ve aile merkezidir.

FEZ-Berlin'in derslere eşlik eden programları ile okullar ve gruplar yanı sıra da tam zamanlı olarak günlük eğitim programlarını kullanarak eğitimlerini pekiştirirler. Küresel Öğrenme, Siyaset ve Toplum, Ülkeler ve Diller, Kültürler, Yaşam Tarzı, Oyun ve Spor, Sürdürülebilir Kalkınma ve İklim Koruma, Gösteri Sanatları, Yeni Medya, Müzik, Teknoloji, Bilim gibi konular, deneyime dayalı, bütünsel ve disiplinler arası bir şekilde sunulmaktadır.

Fez-Berlin'de Orbital Uzak Merkezi Uluslararası Uzak İstasyonuna (ISS) dayanan uzay hakkında yaşanabilir eğitimler, Astrid Lindgren sahnesi, Alice çocuk Müzesi 450 m² bir sergi alanı binasına sahip 3 kadrolu ve 15 serbest çalışanı; çocuklar, gençler ve aileler ile kültür, tarih, fizik, elektrik, manyetizma,

atölyeler, sanat, bilim konuları, üç boyutlu macera alanlarından, kozmik istasyon Orbitall ve iki kapalı oyun alanı, Wuhlheide parkı, tropikal glasshouse ko - Insel, rahat bir orman ve hayvanat bahçesi, Haus Natur und Umwelt, halat parkı, çocuklar için demiryolu-tren ve bebekler için bile uygun bir plaj ile yapay bir göl ile birçok oyun alanına sahip ve ayrıca çocuklar ve aileler için özellikle öğleden sonra ve akşam saatlerinde yaklaşık 30 kulüp ile düzenlenen etkinlikler, ilginç tiyatro programları, ilgi çekici yerler bulunuyor.

FEZ haftasonları çocuklar ve ailelerin birlikte katılacağı başarılı interaktif sergiler düzenlendiği çekiçi programlar sunuluyor. Müzik festivalleri, Alman-Türk Kültür Festivali ya da Kukla Tiyatrosu Festivali olsun, hafta sonları, evde neler olup bittiğini farklı bir konu belirler. Anaokulları ve okul sınıfları, FEZ'yi ders dışı bir öğrenim yeri olarak veya bir gezi-piknik yeri olarak ta kullanır. Çocukların, gençlerin ve ailelerin beklentilerini, hayallerini ve isteklerini sunan Fez Berlin kesinlikle görülmeye değer. Çocuk Dostu ekibi olarak yurt dışı örnekleri görmek ve araştırmak için Berlin Fez ziyaret edildi.

“Biz Anadoluyuz Projesi” Kapsamında Faik Güngör Anadolu İmam Hatip Lisesi, Bitlis’i Ziyaret Etti

İçişleri Bakanlığınca başlatılan 180 günlük eylem planı kapsamında “Biz Anadoluyuz Projesi” Doğu ve Güneydoğu’daki 21 ilden seçilen 15 yaş altı çocuklar, Türkiye’nin diğer illerinde misafir ediliyor. Bu bölgelerden 50.000 çocuğumuza ülkemizin farklı şehirleri ziyaret ettirilerek iller arası kardeşlik köprüsü kurulması, ortak kültürel değerlerin paylaşılması hedeflendi.

Proje kapsamında, Çankaya Faik Güngör Anadolu İmam Hatip Lisesi öğrencileri, 26-30 Nisan 2018 tarihleri arasında Bitlis’i ziyaret etti. Öğretmenleri ve öğrencileri, Bitlis Valisi İsmail Ustaoglu, Bitlis İl Millî Eğitim Müdürü Mehmet Emin Korkmaz ve Hikmet Kiler Fen Lisesi öğrencileri, Muş Havaalanı’nda, çiçeklerle karşıladı.

Etkinlik kapsamında Bitlis Valiliği, Şehitlik, İhlâsiye Medresesi, Bitlis Kalesi, Nemrut Krater Gölü, Tatvan Sahil Park, El Aman Han, Seyir Tepesi ziyaret edildi. Ahlat Müzesi ve Selçuklu Mezarlığı gezildi.

Bitlis Valisi İsmail Ustaoglu ve İl Millî Eğitim Müdürü Mehmet Emin Korkmaz tarafından öğrencilerimize yöreye ait çeşitli hediyeler verildi.

Geleneksel Oyunlarımız

Toplumlar, kültürünü ve sahip olduğu değerlerini koruma, bu değerleri gelecek nesillere işlevsel araçlarla ulaştırma amaç ve kaygısına sahiptir ki; geleneksel çocuk oyunları kültür taşıyıcı- eğitici-öğretici yapısı ve uygulanışı ile bu araçlardan biridir. Geleneksel çocuk oyunlarının toplumun değerlerinden beslenmiş olmakla kolektif bilinç temsilcisi ürünler olması, bu ürünlerin popüler kültür öğeleri karşısında dünden daha fazla hassasiyetle muhafazasını gerekli kılmaktadır. Popüler kültürün hayatımızın bütün safhalarında, geleneksel kültüre dönük bastırıcı, yok sayıcı, unutturucu etkisi, toplumsal dinamikler üzerinde her geçen gün telafisi zor hasarlara neden olmaktadır. Bu doğrultuda geleneksel çocuk oyunlarının kişisel gelişim sürecinde, değerler eğitimi açısından katkısıönemlidir. Öğrendiklerimizin çoğunun yakınlarımızdan çevremizden öğrenildiği, özellikle çocukluk devresinde semboller eşliğinde hayat bulan geleneksel oyunların zamanla davranışa dönüştüğü göz önüne alındığında, çocuk gelişimi açısından geleneksel oyun kültürünün ne denli önemli olduğu daha net bir hale gelmektedir. İçerisinde yaşanan toplumun değer yargıları etrafında neyin iyi, neyin kötü olduğu konusunda bir dizi somut veya soyut mesaj içeren geleneksel çocuk oyunları, toplumsal düzenin sağlanmasında tartışmasız bir öneme ve misyona sahiptir.

Mimar Kemal Ortaokulu Öğrencilerinden Huzurevine Vefa Ziyareti

Çankaya İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü yeni neslin geçmişine vefa göstermesi için bir dizi etkinlik düzenliyor. Çankaya Millî Eğitim Müdürlüğü Çocuk Dostu Şehir Ankara Uygulamaları kapsamında İlçe Koordinatörleri ve Mimar Kemal Ortaokulu Müdürü, Okul Temsilcisi öğretmen ve öğrencileri Seyranbağları Huzurevi Yaşlı Bakım ve Rehabilitasyon Merkezi'ndeki aralarında öğretmenlerin de bulunduğu yaşlıları ziyaret etti.

Mimar Kemal Orta Okulu Müdürü Yasin Demirci 12 öğrenci ile birlikte emekli öğretmenlere ziyarette bulundu. Seyranbağları Huzurevi Yaşlı Bakım ve Rehabilitasyon Merkezi'ndeki başta emekli öğretmenler olmak üzere orada yaşayan yaşlıları ziyaret edip hoş vakit geçiren çocuklar yaşlılara önem vermek gerektiğini söyledi. Öğrenciler keman ve gitar eşliğinde yaşlılarla birlikte şarkı ve türkü söyledi. Unutulmamanın en güzel olduğunu söyleyen emekli öğretmenler sevinç gözyaşları döktü, öğrencilerle birlikte hatıra fotoğrafı çekti.

ÇOCUK DOSTU ÇANKAYA

OKUL DIŞI ÖĞRENME
ORTAMLARI: MÜZE,
PARK VE ÖREN YERLERİ

Ali Kuşçu Gökbilim Merkezi

Eymir Gölü

Beypazarı-Karaşar Eğriova Tabiat Parkı

Kuşulu Park

Anıtkabir

Anadolu Medeniyetleri Müzesi

Cumhuriyet Müzesi

Gençlik Parkı

Altınköy Açık Hava Müzesi

PTT Pul Müzesi

ÇOCUK
DOSTU
ÇANKAYA

BASINDA BİZ

ÇOCUK DOSTU ÇANKAYA

OKULLARIMIZ

Proje Kapsamında Gerçekleştirilen
Örnek Çalışmalar

27 Aralık Lions Ortaokulu

Bir Düşün Sen Milli Ulaşım Teknolojileri Tasarım Yarışmasına katıldık. Devlet Demiryolları Müzesi'ni gezdik.

Ahmet Andiçen Ortaokulu

Su tasarrufu projesi yaptık

Ahmet Bahadır İlhan Ortaokulu

Oracle Academy ve Bilişim Garajı ortaklığıyla Konya Bilim Merkezi'nde düzenlenen Alice Hackidhon Bilişimle Üretim Etkinliği'ne katıldık.

Ahmet Vefik Paşa İlk-Ortaokulu

Oryantiring Federasyonu Ankara İl Temsilciliği tarafından "Kuzey Yıldızı Vadisi"nde 10 Aralık 2017 tarihinde düzenlenen " Kadına Şiddete Hayır" temalı oryantiring yarışına katıldık.

Ahmet Yesevi Ortaokulu

Geleneksel Çocuk Oyunlarında topaç oyunu ile Ankara birincisi olduk.

Akşemsettin Ortaokulu

Okulumuz öğrencilerinin kitap okumalarını teşvik etmek amacıyla Gezici Kütüphane isteğinde bulunup, öğrencilerin hizmetine sunulmuştur.

Ali Hasan Coşkun Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi

Çocuklarımız için yeterli oyun alanı bulunmadığından okulumuz mahalle sakinlerimize oyun parkı düzenleyerek destek olunmakta, çocuklarımızın sağlıklı gelişimine katkı sağlanmaktadır.

Anıttepe Jandarma Anaokulu

İnsan, bayrak, vatan, doğa ve hayvan sevgisi ile ilgili sanat etkinlikleri çalışmaları yaptık.

Ankara Fen Lisesi

Öğrencimiz Melih ŞAHİN matematik alanında Ülkemizin bu güne kadar aldığı en iyi dereceyi yaparak dördüncü olmuştur. Öryantring takımımız Türkiye finallerinde büyük başarı elde etti.

Avni Akyol İlkokulu

"Kitap Oku, Geleceğini Doku" KİTAP SOKAÇI PROJESİ yürütüldü.

Ayrancı Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi

Sözlü Halk Oyunları etkinliğine katıldık.

Bahçelievler Deneme Anadolu Lisesi

Okulumuza ait bitki potansiyeli ile Bahçelievler Deneme Anadolu Lisesi'nin HERBARYUM'unu oluşturma proje çalışmalarını yürüttük. ARTANKARA Sanat Fuarına katıldık.

Balgat Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi

Milli değerleri yüceltmek adına okulumuzda "MİLLİ DEĞERİMİZ BAYRAK" köşesi oluşturuldu.

Beytepe Jandarma Lojmanları Anaokulu

"Dışarıda Oyun Var" ve "Çılgın Bilim" etkinlikleri düzenledik.

Boztepe İlkokulu

"Sporu Sevelim" projesi düzenledik.

Cumhuriyet Fen Lisesi

Okul dışı ortamlarda eğitimler düzenledik.

Çankaya İlkokulu

Hayal Atölyesinde hayallerimizi gerçekleştirdik.

Çankaya İMKB Anadolu Meslek Lisesi

"Çocuk Gözünden Ankara" serbest resim çalışmalarını içeren sergi düzenledik.

Çankaya Özbirlik İlkokulu

Sanatsal duyarlılık oluşturma ve tiyatro hakkında bilgi verme amacıyla Somut Olmayan Kültürel Miras Müzesi'ni ziyaret ettik.

Dikmen Öğretmen Necla Kızılbağ Ortaokulu

Yararlı bakterilerin besinlerle birlikte alındığında bağışıklığı arttırdığı projede, mikroskopla değişik besin gruplarında deneyler yapıldı.

Dr. Binnaz Ege - Dr. Rıdavan Ege Anadolu Lisesi

"Oyuncaksız Çocuk Kalmasın" projesine destek verdik.

Fevzi Özbey İlk-Ortaokulu

Müzik, zeka oyunları ve proje araştırma etkinlikleri düzenledik.

Gazi Üniversitesi Vakfı Ortaokulu

Ortaokul öğrencilerimiz DestinationImagination yarışmasına katıldı

Gökçe Karataş İlkokulu

Tiyatro ve halk oyunları etkinlikleri düzenledik.

Göktürk İlkokulu

Gelecek kuşakların çöp dağları altında ezilmesini istemiyorsak, bilinçli tüketim yapıp az çöp çıkarmak zorundayız. Bunu da "Her atık çöp değildir." sloganıyla vurguladık.

Hacı Ömer Tarman Anadolu Lisesi

Z kütüphanede; yaratıcı okuma ve kitap karakterleri canlandırıldı.

Halide Edip Adıvar Ortaokulu

Öğrencilerimiz tarafından "Sosyal Misafir" ve "Sınav Stresi" adlı kısa oyunlar sergilendi.

Hasan Ali Yücel Sosyal Bilimler Lisesi

Çocuk Dostu Şehir Ankara Ekibi Kent ve Mekân sunumu gerçekleştirdi.

Hilmi Hatice Aksoy Ortaokulu

"Hayvan Kurtarma Derneği"ne yardım yapıldı.

Hüseyin Hüsnü Tekişik İlkokulu

Öğrencilerde çevre bilincini geliştirmek ve okul çevresini güzelleştirmek için etkinlikler yaptık.

Karataş İlkokulu

Öğrencilerimize Gıda Güvenliği sağlıklı ve güvenli gıda tüketimi, ürün raf ömrü, ürün içinde bulunan koruyucu maddeler, ambalajlar üzerindeki işaret ve amblemlerin ne anlama geldiği konularında bilgiler verildi.

Karataş Ortaokulu

Eymir Gölünde bisiklet krosu yaptık. Okuma saatimizde farklı bir mekanseçip doğayı tercih ettik.

Kavaklıdere Ortaokulu

Öğrencilerimizin daha çok geri dönüşüm temalı projelerinden oluşan ürünlerin sergisi düzenlendi.

Kılıç Ali Paşa İlkokulu

Okul dışı öğrenme ortamlarında eğitimler aldık.

Kılıçaslan Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi

Okulumuz öğrencileri semt pazarında yaşlılarımızın tansiyonlarını ölçerek mesleki uygulamalarını da gerçekleştirdiler.

Kırkkonaklar Anadolu Lisesi

"Nasıl Bir KEntte Yaşıyoruz?" sanat etkinliği düzenlendi.

Kıymet Necip Tesal İlkokulu

Sosyal toplum kuruluşları, kardeş okullar, belediye, kaymakamlık ve üniversitelerle bir çok sosyal yardımlaşma, kültürel ve eğitim amaçlı faaliyetler yürütülmüştür.

Kocatepe Mimar Kemal Anadolu Lisesi

Tüm aşamalarıyla bir canlının sorumluluğunu üstlenmek için öğrencilerimiz kendi çabalarıyla okulun da desteği ile yüzlerce fidan onlarca civciv yetiştirdiler.

Kurtuluş Ortaokulu

"Türkçemizi Güzel Kullanalım" konulu öykü yarışması düzenlendi. Satranç turnuvası yapıldı.

Mehmet Emin Resulzade Anadolu Lisesi

Tarih Kulübü öğrencilerimiz "Eşyaların Gözüyle Geçmişimiz" sergisi açtı.

Milli Eğitim Vakfı İlkokulu

Sağlık, Sorumluluk İşbirliği teması kapsamında diş kontrolü yapıldı ve Z Kütüphane açıldı.

Mimar Kemal Ortaokulu

Okul dışı öğrenme ortamlarında etkinlikler yapıldı.

Mohaç İlkokulu

Çevre, sorumluluk, işbirliği ve güvenlik temaları kapsamındaki hedeflere ulaşmak için öğrencilerimizle özgün çalışmalar gerçekleştirildi.

Muazzez Karaçay İlkokulu

"Benim Şehrim" konulu resim, şiir ve kompozisyon yarışması yapıldı. Okul bahçesi düzenlendi.

Muzaffer Bahri Kutluözen Ortaokulu

Anadolu Medeniyetleri Müzesini ziyaret ederek geçmiş ve gelecek bağlantılarını kurmuş, arkeoloji ve eserlere sahip çıkmanın yöntemlerini ve gerekliliğini öğrendiler.

Münevver Öztürk ;Ortaokulu

Afetlere yönelik öğrencileri afet öncesi, sırası ve sonrasında yapılacak doğru davranışlar konusunda bilinçlendirme çalışması yapıldı.

Nebahat Keskin İlkokulu

Dezavantajlı çocuklarımıza giysi yardımı yapabilmek için veliler ve öğrencilerle işbirliği içinde çalıştık.

Nene Hatun İlkokulu

"Türk Büyükleri" adlı tiyatro oyunu sahnelenerek öğrencilerimizin tarih ve Türk büyüklerini tanımaları sağlandı. Spor etkinlikleri düzenlendi.

Nurçin Sayan İlkokulu

Çanakkale Savaşı dönemine ait gerçek eserlerden oluşan 1915 Çanakkale Şehitlik Gezici Müzesi öğrencilerimizin ziyaretine sunuldu.

Özel Adem Soydemir Temel Lisesi

Saygı, sevgi, merhamet, paylaşmak, birlikte mutlu olabilmek gibi ahlaki değerlerin kazandırılması, bu güzel duyguların içselleştirilmesi için "Paylaşmak Güzeldir" adlı bir proje başlatılmıştır.

Özel Ankara Uğur İlkokulu

Dünya Su Günü kapsamında öğrencilerimizde okul bahçesine "Su" temalı resimler yaptık. Suyun hayatımızdaki önemini hazırladığımız pankartlarla ve konuşmalarla tüm okul öğrencilerine anlattık.

Özel Ayşe Abla Okulları

Anaokulumuzda süreklilik sağlayan sosyal beceri destek eğitimi verildi.

Özel Gürçağ Okulları

"Engelleri Aşalım!" projesi hayata geçirildi.

Özel Harekat Şehitleri İmam Hatip Ortaokulu

Birlik, beraberlik, dostluk ve yardımlaşma değerlerinin Ramazan ayındaki önemine etkinliklerle dikkat çektik.

Özel Kampüs Anaokulu

Çocuklarımızla yaşam becerileri dersinde "sorumluluklarım ve görev bilinci" konusu dahilinde market gezisi düzenlendi.

Özyurt İlkokulu

Okul dışı öğrenme ortamlarına geziler yaptık, bu alanlarda eğitimler aldık.

Pakize Erdoğan Ortaokulu

Okul bahçesinde öğrencilerle beraber çiçek dikimi ve bahçe tanzimi yapıldı.

Serçev Engelsiz Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi

“Emekle Dünya Güzelleşir Doğaya Borcumuz Var.” projesini hayata geçirdik.

Süheyla Sıtkı Alp İlkokulu

“Çevreye Karşı Duyarlılıklarımız”, “Orman Sevgisi”, “Hayvanları Sevelim ve Koruyalım”, “Değerler Eğitimi” etkinliklerimizden hoşgörü, sevgi, vatan sevgisi ile ilgili etkinlikler yapıldı.

Süleyman Uyar İlkokulu

Enerji Bakanlığıyla birlikte “Sürdürülebilir Enerji” projesi yürütüldü.

Şahinbey İlkokulu

Çevre Şenliğine öğrencilerimiz ve velilerimiz ile katılım sağladık.

T. Emlak Bankası Ortaokulu

Cüvenlik ve çevre iş birliğı ile sağlıklı bir eğitim ortamı oluşturuldu.

Teğmen Kalmaz İlkokulu

"Doğayı ve Hayvanları Seviyorum" konulu farkındalık çalışması yaptık.

Tevfik Fikret Anadolu Lisesi

Her öğrencinin kendi yeteneği ve isteği doğrultusunda katılabildiği aktiviteler yapıldı.

Tevfik İleri Ortaokulu

TED Üniversitesi ile proje yürüterek Zenginleştirilmiş Eğitim Atölyeleri çalışmaları yürütüldü.

Türk İş Blokları İlkokulu

Ekosistem ve Çevre konulu gezi yapıldı.

Ulubatlı İlkokulu

Tarım atölyemizi açtık.

Yasemin Karakaya Ortaokulu

Çocuk Hakları gününde "Kurabiye'den hak ve sorumluluklarım çıktı" isimli etkinlik düzenlendi.

Yeşilkent İlkokulu

Kitap okumanın önemi ile ilgili öğrencilerin hazırladığı tiyatro gösterisi sunuldu.

Yurtkur Anaokulu

"Kuluçkadan Dünyaya İlk Nefes" projesi gerçekleştirildi.

Yüce-tepe İlkokulu

Bilim Şenliği düzenlendi.

Zübeyde Hanım Anaokulu

Neden-sonuç ilişkisini görebilecekleri ve tahminlerde bulunabilecekleri etkinlikler düzenlendi.

